

après-toe

vzw
asbl

Dienst thuisbegeleiding



Jaarverslag 2024

aprèstoe

vzw
asbl



Al 10 jaar!



Voorwoord

Met trots presenteren wij u het jaarverslag van Aprèstoe voor het jaar 2024. Dit jaar is extra bijzonder, want Aprèstoe viert haar 10-jarig bestaan. Een decennium waarin onze vereniging is uitgegroeid tot een onmisbare speler binnen de Brusselse dak- en thuislozensector, dankzij onze voortdurende inzet voor kwetsbare gezinnen.

Tien jaar geleden begonnen wij met een heldere missie: mensen begeleiden naar meer autonomie en een menswaardig bestaan. Vandaag zien we dat deze missie relevanter is dan ooit. De maatschappelijke uitdagingen zijn complexer geworden, en het aantal aanvragen om ondersteuning blijft toenemen.

In deze tien jaar zagen we een verschuiving en verbreding van onze doelgroep. Oorspronkelijk richtten we ons vooral op vrouwen die slachtoffer waren van huiselijk geweld en zich in zeer kwetsbare situaties bevonden. Nu begeleiden we ook steeds vaker mensen met diverse achtergronden en complexere problemen, zoals psychische aandoeningen, verslavingsproblematiek, lopende juridische procedures of administratieve moeilijkheden.

Naast reguliere begeleidingen biedt Aprèstoe ook tijdelijke woonoplossingen aan in de projecten Philanthropie en Tilleul. Deze tijdelijke bezettingen geven gezinnen de kans om in een veilige omgeving hun leven terug op te bouwen. Door de Brusselse wooncrisis blijven gezinnen soms langer dan verwacht in deze tijdelijke bezettingen. Toch zien we elk jaar gezinnen die succesvol doorstromen naar duurzame huisvesting, dankzij intensieve ondersteuning en maatwerk van het team.

Conform het besluit van 9 mei 2019 zijn we als centrum verplicht om vanaf 2025 een kwaliteitsbeleid en een vijfjarenprogramma op te stellen, met als doel de werking en hulpverlening systematisch te evalueren en te verbeteren. Achteraan dit jaarverslag vind je ons kwaliteitsbeleid terug, met daarin het vijfjarenprogramma.

Met de komende regeringsvorming kijken we aandachtig en hoopvol naar de toekomst. De politieke keuzes die gemaakt zullen worden, zullen ongetwijfeld een belangrijke impact hebben op de dak- en thuislozensector en daarmee ook op onze werking. We blijven constructief meedenken en hopen op een beleid dat duurzame oplossingen ondersteunt en rekening houdt met de complexe realiteit van onze doelgroep.

Met vertrouwen blijven wij ons inzetten om een positief verschil te maken voor wie het nodig heeft. U leest na dit voorwoord de jubileumspeech, waarin we dieper ingaan op onze reis van de afgelopen tien jaar en onze visie voor de toekomst.

Hartelijk dank voor uw blijvende steun en vertrouwen. Een speciale dank gaat uit naar ons gedreven team, de leden van het Bestuursorgaan, onze partners en vrijwilligers voor hun inzet, betrokkenheid en de fijne samenwerking van het afgelopen jaar.

Sarah Vanempten

Directrice VZW Aprèstoe



Jubileumspeech

Dag iedereen, Welkom, *Bienvenue à tous !*

Vandaag vieren we een bijzonder moment: het 10-jarig bestaan van Aprèstoe. *Dix ans d'engagement, dix ans de dévouement et dix ans de soutien à celles qui en ont le plus besoin.*

Ik begon ooit als stagiaire bij de Schutting, een dienst begeleid wonen. Daarna werkte ik tien jaar bij onthaaltehuis Open Deur en maakte zo het begin van Aprèstoe vanop afstand mee.

Eind 2017 *j'ai déménagé quelques maisons plus loin dans la rue du Boulet* om bij het team van Aprèstoe te komen, dat toen bestond uit... Nancy en mezelf. We startten met twee personeelsleden en groeiden geleidelijk uit tot een volwaardig team, wat natuurlijk niet zonder uitdagingen ging.

Gelukkig kon ik steeds rekenen op de steun van een zeer geëngageerde raad van bestuur, die ik vandaag oprecht wil bedanken. Brigitte, ex-présidente, die me enorm veel leerde over het runnen van een VZW en het aanvragen van subsidies; Jo, mijn ex-stagebegeleider, die me hielp om een sterk team te vormen en te leiden; Ria, *qui m'avait déjà formé à la Porte Ouverte et qui me soutient encore toujours quand j'en ai besoin*; Tom, die de financiën nauwlettend in de gaten houdt en jarenlang onze supervisie verzorgde; en tot slot Iram, *la personne que j'appelle au moins une fois par jour et qui m'a toujours guidée dans ce parcours pas toujours évident.*

In deze tien jaar hebben we vele uitdagingen doorstaan. *Nous avons relevé de nombreux défis et obtenu de belles victoires.* Elke stap vooruit, elke glimlach, en elk verhaal van hoop en veerkracht gaf ons de kracht om door te gaan. *Chaque sourire, chaque petite victoire, nous a donné la force de continuer.*

Ons werk zou onmogelijk zijn zonder de steun van velen. *Nous remercions nos partenaires, nos donateurs, notre instance subsidiaire et bien sûr notre incroyable équipe.* Jullie zijn het kloppend hart van deze organisatie. Zonder jullie zou Aprèstoe nooit bestaan. We hebben samen hoogte- en dieptepunten gekend, maar vooral veel groei. *Et nous allons continuer de grandir ensemble.* En dan zou ik hem nog bijna vergeten: *Ivan mon mari*, onze altijd beschikbare IT vrijwilliger *et mon appui précieux.* Bedankt voor al je steun en advies.

Vandaag kijken we niet alleen terug op het verleden, maar ook vooruit naar de toekomst. *Ensemble, nous continuerons à lutter pour un avenir où chaque femme et surtout chaque enfant a droit à une vie digne, en sécurité, et avec des opportunités.*

Laten we deze dag vieren met trots en dankbaarheid. *Que cette journée soit une célébration de tout ce que nous avons accompli, mais aussi une source d'inspiration pour tout ce qu'il reste à faire.*

Santé !

Sarah



Inhoudstafel

Aprèstoe	12	Bijlagen	74
Historiek	12	Maandelijks overzicht van het aantal actieve dossiers bij Aprèstoe	74
Doelstellingen	12	Kwaliteitsbeleid 2025-2029	75
Doelgroep	13	Voorwoord	75
Methodiek	14	Verbintenis tot dienstverlening	76
Integrale gezinsbegeleiding op maat	15	Vijfjaarlijks kwaliteitsprogramma	77
Opvoedingsondersteuning	15		
Aprèstoe in cijfers	16		
Personen in begeleiding	16		
Begeleidingen	17		
Cijfers volwassenen	22		
Cijfers kinderen	31		
Tijdelijke bezettingen	34		
Project Philanthropie	34		
Philanthropie in cijfers	35		
Project Tilleul	43		
Tilleul in cijfers	44		
De evolutie van het begeleide publiek: een nieuwe uitdaging voor Aprèstoe	54		
Tussen regelgeving en realiteit: de duur van de begeleiding herbekeken	58		
En nog meer...	64		
Lidmaatschappen	64		
Bestuur, medewerkers, opleiding en overleg	64		
Netwerk	70		



Aprèstoe, betekent...





Aprèstoe

Historiek

De VZW Aprèstoe is opgericht in juni 2014 door twee onthaalhuizen, Open Deur en Talita, die werkzaam zijn in de Brusselse thuislozensector. Sinds jaren bieden deze onthaalhuizen huisvesting en psychosociale begeleiding aan vrouwen met of zonder kinderen in moeilijkheden.

De oprichting van Aprèstoe is gegroeid vanuit de vaststelling dat sommige vrouwen met of zonder kinderen, na een verblijf in het onthaalhuis, terug aankloppen met allerlei vragen of nood hebben aan thuisbegeleiding en eventueel opvoedingsondersteuning. Veel vrouwen die een onthaalhuis verlaten, voelen zich erg geïsoleerd omdat dit voor hun vaak de eerste keer is dat ze alleen wonen. De onthaalhuizen beschikken niet over de nodige tijd om op een kwalitatieve manier in te gaan op deze externe hulpvragen.

Het kader van Aprèstoe creëert als dienst thuisbegeleiding de ruimte en neemt de tijd om structureel en op lange termijn kwetsbare personen te ondersteunen om hen autonomer te maken.

Sinds de nieuwe ordonnantie van 14 juni 2018 betreffende de noodhulp aan en de inschakeling van daklozen bieden onthaalhuizen ook een nabegeleiding van maximaal 3 maanden (eenmalig te verlengen) aan mensen die het onthaalhuis net verlaten hebben. Door de problemen die mensen ondervinden, is deze periode voor sommigen nog steeds onvoldoende om alleen verder te kunnen. De onthaalhuizen kunnen hierna beroep doen op Aprèstoe om de begeleiding over te nemen en dit voor een langere tijd.

Doelstellingen

Aprèstoe heeft aandacht voor de psychosociale, relationele, administratieve, financiële, materiële en juridische problemen van de gezinnen en biedt een begeleiding op verschillende levensdomeinen, zoals bijvoorbeeld administratie, werk/opleiding, financiën, opvoedingsondersteuning, justitie, verblijfsrecht in België, huisvesting, gezondheid...

Aprèstoe staat in voor een integrale begeleiding op maat waarbij de nadruk gelegd wordt op het verhogen van de autonomie en veerkracht en het behoud van de woonst en dit steeds op vraag van de persoon in begeleiding.

Aprèstoe legt de basis voor een vertrouwensrelatie door van zeer nabij, tijd, aandacht en vertrouwen te geven en door de persoon te begeleiden op alle levensdomeinen waarin de problematiek van de persoon en haar kinderen zich situeert en dit in relatie tot hun omgeving en de samenleving. Centraal in de begeleiding staat het creëren van een netwerk waar de persoon op kan terugvallen voor specifieke vragen. Indien onze dienst niet de nodige expertise bezit, wordt de persoon doorverwezen naar een gespecialiseerde dienst, bij voorkeur in de nabije omgeving.

Doelgroep

Aprèstoe richt zich tot vrouwen met of zonder kinderen en koppels (zonder leeftijdsgrens), die tijdelijk of langdurig en door zeer verschillende omstandigheden aangepaste thuisbegeleiding nodig hebben. Sommige mensen werden tijdelijk opgevangen in onthaalhuizen, anderen krijgen preventieve ondersteuning om te voorkomen dat ze hun woning kwijtraken.

Het gaat om gezinnen die kwetsbaar zijn na een periode van dakloosheid met een gezinsleven dat zwaar onder druk kwam te staan door conflicten, verbroken relaties, gebrek aan netwerk... Deze personen hebben vaak een laag gezinsinkomen, een risico op schulden en beperkte kansen om deel te nemen aan de huurmarkt, tewerkstelling, buitenschoolse- en vakantie activiteiten voor de kinderen. Het gaat vaak om een combinatie van persoonlijke, relationele en sociale kwetsbaarheden, die vaak gepaard gaan met multiprobleemsituaties (echtelijke, familiale, persoonlijke, psychologische, materiële en financiële problemen...).

De grote meerderheid van de personen in begeleiding zijn slachtoffers van huiselijk geweld en/of alleenstaande ouders. Dit zijn bijna altijd zeer geïsoleerde personen, die het geweld van hun ex-partner moesten ondergaan en tegelijkertijd voor de kinderen zorgen. Zij kregen zelden de kans tot persoonlijke ontwikkeling en hebben weinig tot geen werkervaring. Deze personen hebben vaak geen zelfvertrouwen en geloven niet in hun eigen kunnen. Bij alleenstaande moeders gaat hun aandacht vaak eerst naar de kinderen, waardoor ze vooral hun rol als moeder opnemen en zichzelf op de tweede plaats zetten. Het is belangrijk om hen aan het begin van de begeleiding positief te bekrachtigen en hun zelfbeeld te versterken.

Dakloosheid waarmee ons publiek werd geconfronteerd is een situatie waarbij iemand geen huisvesting heeft, maar bovendien geen sociaal netwerk en/of geen inkomen. Naast huisvesting en inkomen is de onzekerheid van het netwerk, het opleidingsniveau, de kwetsbare psychologische situatie en het gebrek aan zelfvertrouwen medeoorzaak van hun kansarmoede.





Methodiek

Diensten uit de dak- en thuislozensector kunnen een aanvraag indienen voor een begeleiding van zodra de persoon een woning heeft gevonden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Nieuwe aanvragen worden eerst besproken tijdens de teamvergadering. Zodra de aanvraag wordt geaccepteerd, volgt een open gesprek, georganiseerd in Aprèstoe, met de persoon en zijn/haar referentiepersoon van het onthaaltehuis. Het doel van dit gesprek is om het parcours van de persoon te bespreken, hoe het verblijf in het onthaaltehuis is verlopen en hoe we in Aprèstoe zullen samenwerken. Er volgt een schets van de administratieve situatie. De projecten, de hulpvraag, de noden, de mogelijkheden en moeilijkheden van alle gezinsleden worden toegelicht en een eerste huisbezoek wordt ingepland. Bij de start van de begeleiding wordt een begeleidings-overeenkomst tussen beide partijen ondertekend.

De intensiteit van de begeleiding evolueert doorheen de tijd van zeer intensief (meerdere contacten per week) naar intensief (1 contact per week) naar ondersteunend (1 contact per maand). Bij deze laatste vorm van begeleiding gaat het vaak om mensen die al langere tijd begeleid worden en die reeds een zekere mate van zelfstandigheid verworven hebben.

De begeleiding gebeurt afwisselend aan huis of in de lokalen van Aprèstoe. Dit kan afhangen van de aard van de te ondernemen sociaal-administratieve stappen. Aprèstoe begeleidt de mensen naar hun afspraken bij het OCMW, naar de school van de kinderen, naar hun jobcoach, advocaat, dokter of psycholoog enzoverder. Afhankelijk van de vraag van de persoon, kunnen wij dus ter ondersteuning meegaan omdat het vaak moeilijk is voor de personen in begeleiding om de eerste stap te zetten. Op die manier is de begeleide persoon ook mee verantwoordelijk om afspraken na te komen, zich te verplaatsen en te verwittigen als de afspraak niet kan doorgaan.

Integrale gezinsbegeleiding op maat

Aprèstoe wil in de eerste plaats een luisterend oor en ondersteuning bieden aan kwetsbare personen. We willen samen zoeken naar antwoorden op hun vragen en noden, met respect voor hun eigen ritme. We willen de autonomie en de eigen capaciteiten van éénieder versterken en ervoor zorgen dat zowel de personen als de kinderen zich thuis voelen in hun woning en omgeving. Vaak voelden ze zich vereenzaamd en leefden ze in moeilijke omstandigheden. Deze kwetsbaarheid leidt tot problemen bij het uitvoeren van de taken van het dagelijks leven. Wij proberen hun zelfvertrouwen te herstellen en hun zelfredzaamheid te verhogen.

Opvoedingsondersteuning

We zijn een aanspreekpunt voor de ouders en hechten veel aandacht aan hun vragen rond opvoeding. We houden rekening met hun moeilijkheden, wensen en noden en gaan een open dialoog aan met als doel een gepast antwoord op maat te vinden.

We ondersteunen het bestaande netwerk van de ouder en de rol van alle betrokken diensten. We laten de ouder(s) kennismaken met het bestaande aanbod van opvoedings-ondersteunende diensten die toegankelijk zijn, goedkoop, niet-stigmatiserend en bij voorkeur in de buurt van hun woonst. Samen met de ouder(s) leggen we contacten en begeleiden we hen naar de eerste afspraak.

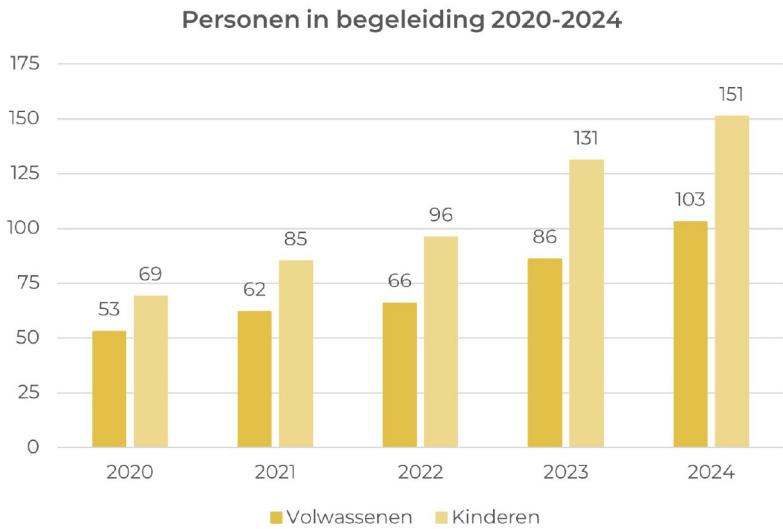
Huisbezoeken zijn zeer belangrijk in de begeleiding, omdat het ons de kans biedt de gezinsdynamiek en de ontwikkeling van de kinderen te observeren. We proberen zoveel als mogelijk een plaats te geven aan de kinderen in de begeleiding en indien nodig kan er ook in duo gewerkt worden.



Aprèstoe in cijfers

Personen in begeleiding

In 2024 heeft Aprèstoe 103 volwassenen en 151 kinderen begeleid, een stijging van ongeveer 20% ten opzichte van vorig jaar. Ondanks onze onveranderde capaciteit komt deze groei voort uit de toename van ondersteunende dossiers. Omdat deze begeleidingen lichter zijn, kunnen we meer mensen ondersteunen. Een gedetailleerde analyse vindt u in het deel Begeleidingen.



Herkomst van de aanvragen

De overgrote meerderheid van de mensen die we begeleiden, heeft net een onthaaltehuis verlaten. Elk jaar hebben we steeds meer samenwerkingen met verschillende diensten uit de dak- en thuislozen sector. De teams van deze diensten zijn het best in staat om te bepalen welke mensen baat zouden kunnen hebben bij een begeleiding van Aprèstoe.

Herkomst van de aanvragen	Aantal personen	%
Onthaaltehuis	75	73%
Tijdelijke bezetting	13	12,5%
De persoon zelf	11	10,5%
Dagcentrum	2	2%
Dienst thuisbegeleiding	1	1%
Dienst voor justitieel welzijnswerk	1	1%

Elf personen hebben zelf een aanvraag tot begeleiding gedaan. Deze verzoeken komen van familieleden van mensen die we reeds begeleiden, het gaat dan vaak over partners of meerderjarige kinderen.

Begeleidingen

Geopende en gesloten dossiers in 2024

Geopende dossiers	28
Waaronder: Heropeningen	2
Tijdelijke Bezettingen	5
Gesloten dossiers	19

In 2024 werden 28 dossiers geopend. Hiervan waren er 2 heropeningen, wat de noodzaak aangeeft om de begeleiding opnieuw op te starten. Vijf dossiers betroffen gezinnen die de tijdelijke bezettingen hebben verlaten en zo kon de continuïteit van de begeleiding na hun verhuizing naar een duurzame woning verdergezet worden.

Daarnaast werden 19 dossiers afgesloten, wat het einde van de begeleiding voor deze personen betekent. Dit gebeurde omdat de gestelde doelen waren bereikt en/of de begeleide persoon een voldoende niveau van autonomie had verworven, of om andere redenen die specifiek waren voor het traject van elke familie.

Intensiteit van de begeleidingen

Het aantal begeleidingen is een goede indicator om het werk dat Aprèstoe verricht in te schatten. Het is echter belangrijk om een onderscheid te maken tussen intensieve en ondersteunende begeleidingen. Wanneer een begeleiding start, is deze bijna altijd intensief. Immers, wanneer vrouwen uit een onthaaltehuis komen, moet er rond de meeste levensdomeinen (hieronder weergegeven) worden gewerkt. Na verloop van tijd kan de frequentie van de afspraken afnemen naarmate mensen meer autonomie verwerven. De frequentie varieert namelijk afhankelijk van hun behoeften, vragen en capaciteiten. De intensiteit van de begeleiding kan ook worden beïnvloed door psychiatrische of psychologische aandoeningen, lichamelijke of mentale handicap. In dit jaarverslag kan u zien dat bijna 80% van de personen die wij begeleiden slachtoffers van huiselijk en/of intrafamiliaal geweld zijn of geweest zijn. Het is dus begrijpelijk dat psychologische en psychiatrische moeilijkheden veel voorkomend zijn.

Sinds de inwerkingtreding van de nieuwe ordonnantie van 14 juni 2018 en het toepassingsbesluit werd een nieuw artikel ingevoegd om het totaal aantal dossiers te berekenen. Er wordt een wegingssysteem toegepast. Intensieve dossiers worden vermenigvuldigd (gewogen) met 1,5 en ondersteunende dossiers met 0,5.

Intensiteit van de begeleidingen	Begeleidings-overeenkomsten		Jaargemiddelde		Gewogen dossiers	
Intensief	47	46%	40,5	51%	61	75%
Ondersteunend	56	54%	39,5	49%	20	25%
Totaal	103	100%	80	100%	81	100%

In 2024 hebben we 103 gezinnen begeleid, waarvan 47 intensieve dossiers en 56 ondersteunend. Omdat sommige dossiers in de loop van het jaar worden afgesloten en andere gedurende het jaar worden geopend, berekenen we het jaarlijkse gemiddelde: 80 dossiers voor 2024, waarvan 40,5 intensief en 39,5 ondersteunend. Als we hier vervolgens "de weging" op toepassen, komen we uit op 81 dossiers, waarvan 61 intensief waren en 20 ondersteunend.

Verhouding Verplaatsing-Kantoor

De verhouding tussen verplaatsingen en afspraken op bureau wordt vastgesteld in overeenstemming met het Besluit van het Verenigd College betreffende de erkenning en de subsidiëeringswijze van de centra voor noodhulp en inschakeling. Volgens artikel 92, moet minder dan de helft van de afspraken plaatsvinden in het begeleidingscentrum.

Verhouding Verplaatsing-Kantoor	%
Verplaatsting	58%
Kantoor	42%

We stellen vast dat de meeste gesprekken op verplaatsing hebben plaatsgevonden. Deze verplaatsingen omvatten huisbezoeken bij de begeleide personen, maar ook verplaatsingen naar externe diensten, zoals rechtbanken of OCMW's, evenals recreatieve uitjes die met de gezinnen worden georganiseerd.

De gesprekken op kantoor vinden voornamelijk plaats wanneer administratieve begeleiding nodig is en het gebruik van computers, printers en andere kantoorapparatuur vereist is om diverse documenten en officiële procedures te verwerken.

Duur van de begeleidingen

Duur van de begeleidingen	2024	2023
< 5 jaar	75%	66%
>= 5 jaar	25%	34%

Sinds 2023, moet de duur van de begeleidingen en de reden waarom begeleidingen langer dan vijf jaar actief zijn in het jaarverslag van de dienst vermeld worden. Het is namelijk zo dat sinds de inwerkingtreding van de nieuwe ordonnantie en het toepassingsbesluit de duur van de begeleidingen niet meer dan vijf jaar mag bedragen. Het toepassingsbesluit laat ons toe om deze termijn met maximaal 15% van het totaal aantal begeleidingen te overschrijden.

We constateerden een sterke afname van het percentage dossiers die langer dan 5 jaar duren, van 34% in 2023 naar 25% in 2024. Deze evolutie weerspiegelt onze inzet en voortdurende inspanningen om de opgelegde termijnen te respecteren, terwijl we de behoeften van de begeleide personen efficiënter en beter tegemoetkomen.

Het afsluiten van de begeleidingen blijft echter een grote uitdaging. De stappen die met de gezinnen worden gezet, blijken vaak lang en complex te zijn. Onze taak bestaat erin om hun autonomie te bevorderen, en ervoor te zorgen dat ze in menswaardige omstandigheden leven en dat de gezinnen een begeleiding krijgen die aangepast is aan elke situatie.

Hoewel sommige begeleidingen nog steeds langer dan 5 jaar duren, betreft het vaak ondersteunende begeleiding. Zelfs wanneer mensen meer autonomie verwerven, blijft regelmatige aanwezigheid, af en toe hulp of controle soms noodzakelijk om hun welzijn te garanderen en hen te helpen bepaalde procedures onder de best mogelijke omstandigheden uit te voeren. Verderop in dit jaarverslag vindt u een tekst terug over dit onderwerp.

Werkdomeinen van de begeleidingen

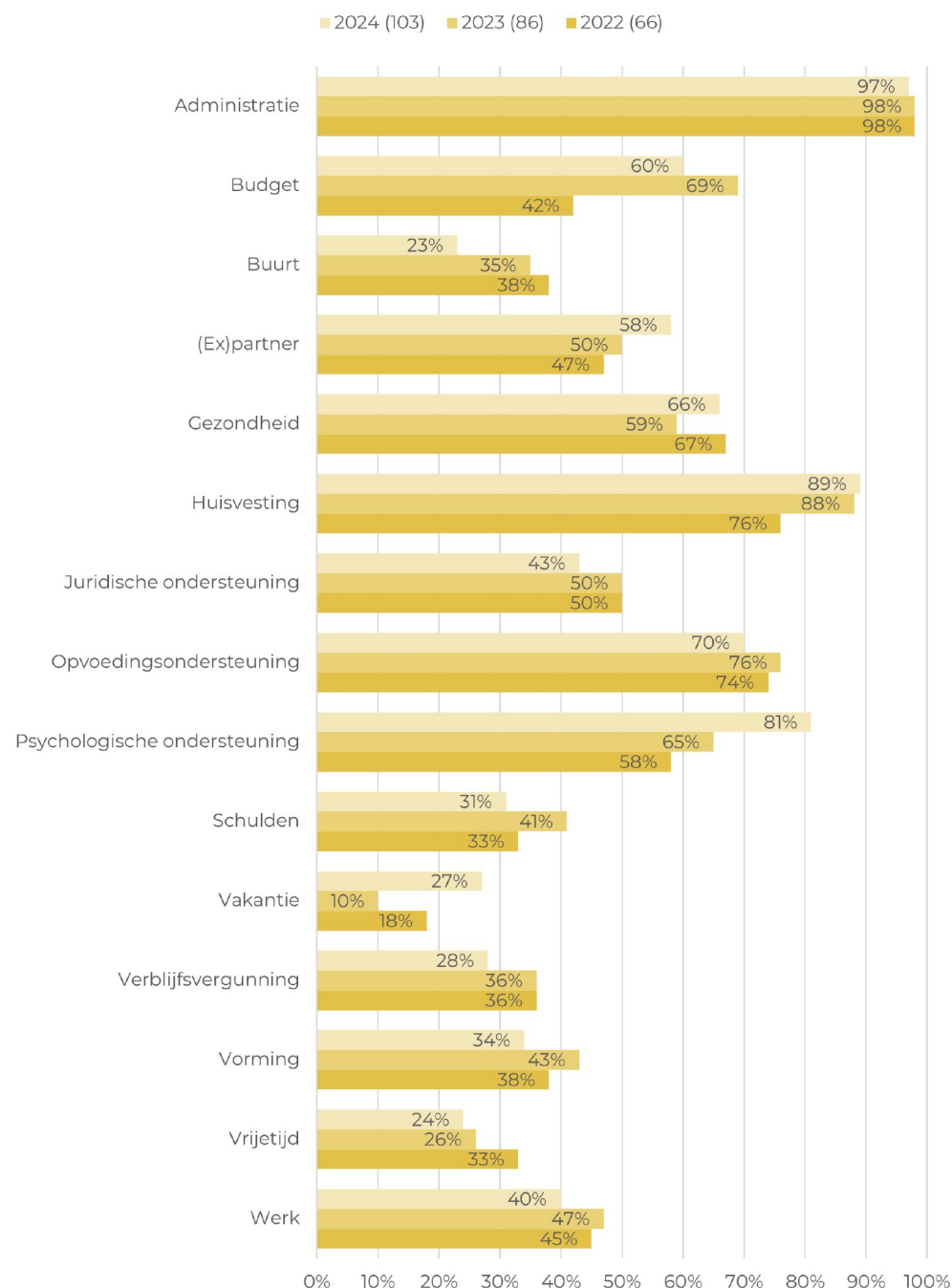
Aprèstoe biedt begeleiding op maat op alle mogelijke levensdomeinen.

Werkdomein	Aantal personen	Werkdomein	Aantal personen
Administratie	100	Psychologische ondersteuning	83
Budget	62	Schulden	32
Buurt	24	Vakantie	28
(Ex)partner	60	Verblijfsvergunning	29
Gezondheid	68	Vorming	35
Huisvesting	92	Vrijetijd	25
Juridische ondersteuning	44	Werk	41
Opvoedingsondersteuning	72		

Er wordt steeds aan verschillende domeinen tegelijkertijd gewerkt.



Werkdomeinen van de begeleidingen



De vraag naar administratieve hulp blijft de belangrijkste vraag binnen onze begeleidingen. Administratie is natuurlijk een breed begrip dat varieert van het betalen van facturen tot het aanvragen van een herhuisvestingstoelage, over het lezen van brieven tot inschrijving voor een sociale woning. Deze ondersteuning is essentieel en onmisbaar voor deze mensen die grotendeels overweldigd worden door de hoeveelheid te ondernemen stappen. Bovendien vereist de digitalisering van onze samenleving dat veel verzoeken en administratieve procedures online moeten worden uitgevoerd. Dit maakt het niet gemakkelijk voor ons kansarm publiek, waarvan de meesten weinig computerkennis hebben of lees- en/of taalproblemen hebben.

Vervolgens is huisvesting het op één na grootste werkdomein. Hulp bij huisvesting of herhuisvesting is een belangrijk onderdeel van ons werk. Om het onthaalhuis te kunnen verlaten, nemen mensen vaak genoeg met de beschikbare woningen op de private huurmarkt en deze zijn niet altijd aangepast aan de behoeften van het gezin. We besteden dus veel tijd aan het zoeken naar een betere en geschikte woning op lange termijn voor deze gezinnen. Het inschrijven bij Sociale Verhuurkantoren, Openbare Vastgoedmaatschappijen en bij het Woningfonds is één van de eerste stappen van de begeleiding.

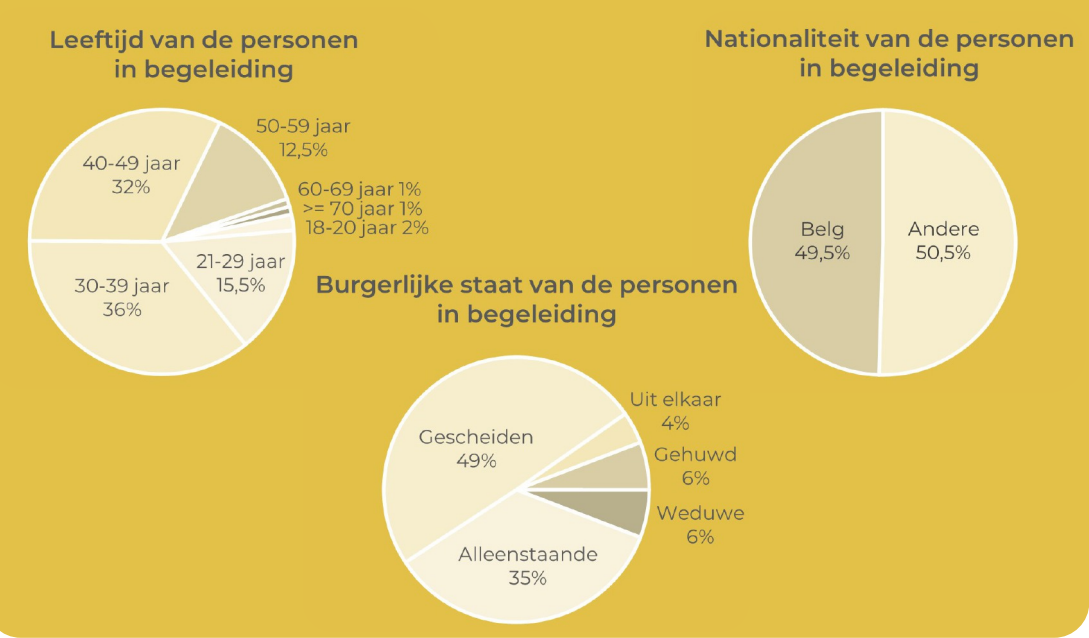
In vergelijking met vorig jaar, is de vraag naar psychologische ondersteuning met 16% gestegen. We interpreteren deze toename als gevolg van het gebrek aan aanbod van geschikte, beschikbare of betaalbare psychologische begeleiding. Voor sommige mensen blijft het een moeilijke stap om naar een psycholoog te gaan. Soms helpen we hen om zich te open te stellen en over bepaalde trauma's te praten, zodat ze zich bewust kunnen worden van het feit dat psychologische begeleiding hen en hun kinderen zou kunnen helpen. Sommige vrouwen nemen ons beetje bij beetje in vertrouwen en verkiezen dit boven een opvolging door een psycholoog of een psychiater. Daarom vormt psychologische ondersteuning een aanzienlijk deel van ons werk. Als de persoon openstaat voor het idee om psychologische begeleiding te starten, dan gaan we samen op zoek naar een dienst die dichtbij is en die het beste voldoet aan de noden van de persoon. Dit kan een dienst voor geestelijke gezondheidszorg (GGZ), een privé psycholoog, een mobiel team, een ziekenhuis of een VZW zijn die dit soort dienst aanbiedt.

Het begeleiden van mensen naar de eerste afspraak is vaak een grote hulp, omdat er op dat moment nog geen vertrouwensband is tussen hen en de psycholoog, en deze kan zich dan geleidelijk ontwikkelen.

Tot slot blijft opvoedingsondersteuning essentieel in de begeleidingen. Ook de juridische ondersteuning die hierbij hoort zoals echtscheidingsprocedures, contacten met jeugdhulp of jeugdbescherming zijn daarbovenop een reeks stappen die aanzienlijke invloed hebben op het ouderschap.

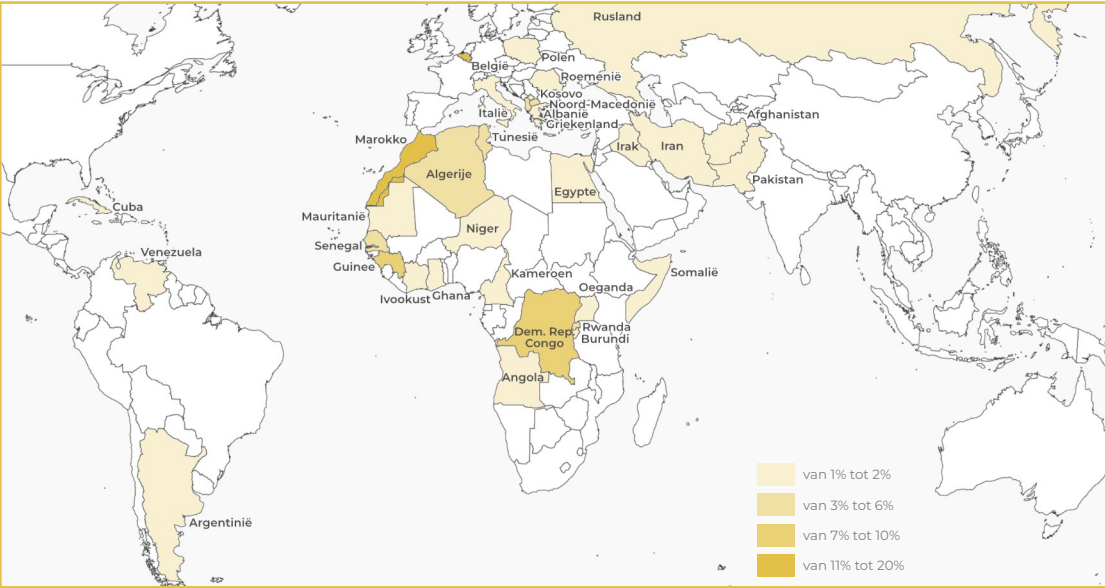
Cijfers volwassenen

103 begeleide volwassenen: 99 vrouwen – 4 mannen



Origine

Als we kijken naar de afkomst van de begeleide personen, kunnen we zien dat de meerderheid afkomstig is uit Afrika en iets minder dan een derde uit Europa. Tot slot is een klein deel van ons publiek afkomstig uit Azië en Amerika.



Gezinssamenstelling

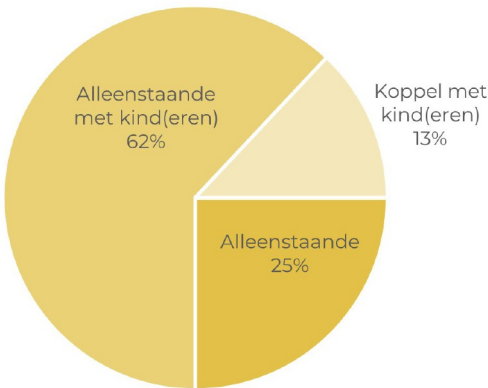
Dit jaar hebben we onze methode voor het verzamelen en analyseren van gegevens over de gezinssamenstellingen aangepast. Om de meest objectieve cijfers te verkrijgen, hebben we ervoor gekozen ons te baseren op de officiële gezinssamenstelling van de mensen die we begeleiden. Deze benadering toont een toename van het aantal koppels, wat echter te verklaren is doordat veel mensen uit elkaar zijn of in de scheidingsprocedure verkeren.

Gezinssamenstelling	Aantal personen
Alleenstaande	26
Alleenstaande met 1 kind	26
Alleenstaande met 2 kinderen	22
Alleenstaande met 3 kinderen	8
Alleenstaande met 4 kinderen	6
Alleenstaande met 5 kinderen	2
Koppel met 1 kind *	6
Koppel met 2 kinderen	3
Koppel met 3 kinderen	1
Koppel met 4 kinderen	2
Koppel met 5 kinderen	1

* Voor een koppel is voor elke partner een dossier geopend.

In 2024 blijven alleenstaande ouders met één of meerdere kinderen de meerderheid van onze begeleidingen vormen. Deze alleenstaande moeders staan er vaak alleen voor, aangezien de vader van hun kind(eren) weinig of geen rol speelt in de opvoeding. Ze dragen dan de volledige verantwoordelijkheid voor de opvoeding, de gezondheid en de ontwikkeling van hun kinderen, evenals voor hun dagelijkse behoeften. Met slechts één bron van inkomsten zijn deze gezinnen extra kwetsbaar en hebben ze intensieve steun nodig.

Gezinssamenstelling van de personen in begeleiding



Woonplaats

We werken in alle 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De gemeenten waar begeleide personen de meeste kans hebben om betaalbare huisvesting te vinden bevinden zich voornamelijk in het noorden van het Brussels Gewest, zoals Sint-Jans-Molenbeek, Brussel en Schaarbeek. Ook Anderlecht, iets zuidelijker gelegen, is sterk vertegenwoordigd. Dit wordt verklaard door de grotere kwetsbaarheid van deze gemeenten. In een artikel¹ dat in mei 2024 verscheen, stelde Statbel, het Belgische statistiekbureau, een lijst op van de armoederisico niveaus per gemeente. Het armoederisico geeft het percentage van de gemeentelijke bevolking aan wiens inkomen onder de nationale armoedegrens ligt. De gemeenten met het hoogste risico zijn Sint-Joost-ten-Node, Molenbeek-Saint-Jean, Anderlecht en Schaarbeek.



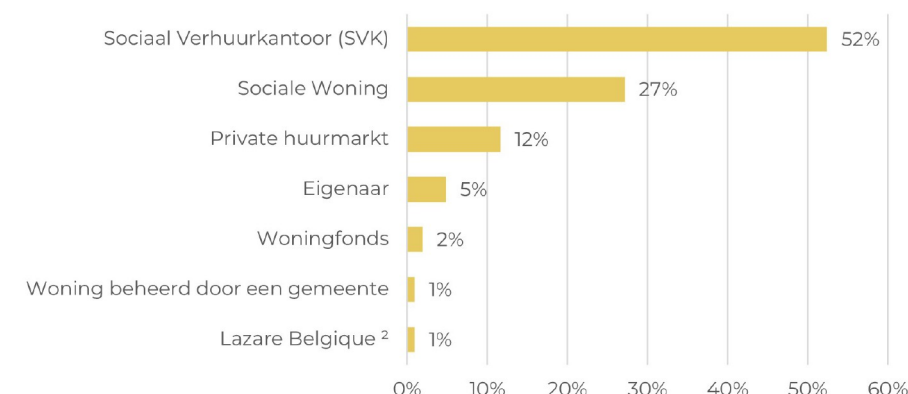
Gemeente	Aantal personen	Gemeente	Aantal personen
Brussel	27	Ganshoren	6
Brussel-Stad	16	Koekelberg	4
Laken	8	Sint-Lambrechts-Woluwe	4
Haren	2	Vorst	4
Neder-Over-Heembeek	1	Etterbeek	3
Anderlecht	16	Evere	3
Sint-Jans-Molenbeek	13	Oudergem	2
Schaarbeek	12	Elsene	1
Jette	7	Sint-Pieters-Woluwe	1

¹ STATBEL, Gemeentelijke armoedecijfers van 2021, 2024. <https://statbel.fgov.be/nl/nieuws/gemeentelijke-armoedecijfers-van-2021>. (Laatste raadpleging: 17/03/2025)

Type woning

De meerderheid van onze begeleide personen woont in een woning die wordt aangeboden door een Sociaal Verhuurkantoor (SVK) of een Openbare Vastgoedmaatschappij (OVM). Aprèstoe werkt nauw samen met de SVK's Baïta en IRIS en op bepaalde momenten ook met andere SVK's. Tijdens hun verblijf in een onthaaltehuis hebben sommige vrouwen een sociale woning kunnen krijgen op basis van Artikel 36 van de Brusselse Huisvestingscode, bedoeld voor slachtoffers van huiselijk en intrafamiliaal geweld. Sommige mensen huren een woning op de privémarkt, terwijl een klein deel eigenaar is van hun woning. Deze laatste groep heeft hun woning kunnen verwerven via Community Land Trust Brussels, het Woningfonds of op de privémarkt met al dan niet ondersteuning van het Woningfonds.

Type woning van de personen in begeleiding



In 2024 hielpen we 33 mensen te verhuizen. Ons doel is niet alleen om mensen te herhuisvesten, maar ook om hen te helpen een betaalbare, duurzame woning te vinden die aan hun behoeften voldoet. Van deze 33 mensen zijn 29 mensen van mening dat ze een woning hebben gevonden die aan hun behoeften voldoet.

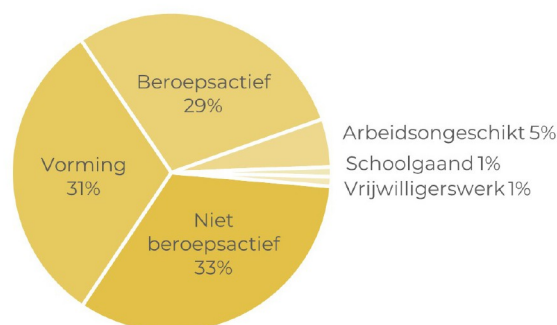
Van deze 33 verhuizingen konden 21 personen een woning huren via een SVK, 7 via de sociale woning, 1 via het Woningfonds en 2 via de private huurmarkt. Twee personen kregen ook de mogelijkheid om eigenaar te worden, onder andere dankzij de steun van het Brusselse Woningfonds.

² Lazare VZW is een samenwoonvorm voor daklozen en jonge werkende mensen. <https://www.lazarebelgique.eu/>. (Laatste raadpleging: 03/04/2025)

Dagbesteding

Het begeleiden van mensen in hun professionele loopbaan is een integraal onderdeel van het werk bij Aprèstoe. Ons doel is om elke persoon te ondersteunen op weg naar onafhankelijkheid en autonomie, en werken maakt daar deel van uit.

Dagbesteding van de personen in begeleiding



We merken dat ongeveer twee derde van de begeleide personen werkt of een opleiding volgt. Dit jaar is 33% van de mensen niet professioneel actief. Er zijn meerdere redenen waarom sommige mensen niet sneller toegang krijgen tot de arbeidsmarkt. Sommige vrouwen die slachtoffer zijn van huiselijk geweld, zijn nog niet klaar om (opnieuw) aan het werk te gaan, omdat ze nog steeds te getraumatiseerd en geraakt zijn door het geweld dat ze hebben meegemaakt. Soms raken zij volledig ontmoedigd wanneer ze beseffen dat ze nooit een erkenning zullen krijgen voor de studies die ze in hun land van herkomst hebben voltooid. In andere gevallen zijn mensen arbeidsongeschikt omwille van zwangerschap of fysieke en/of mentale gezondheidsproblemen.

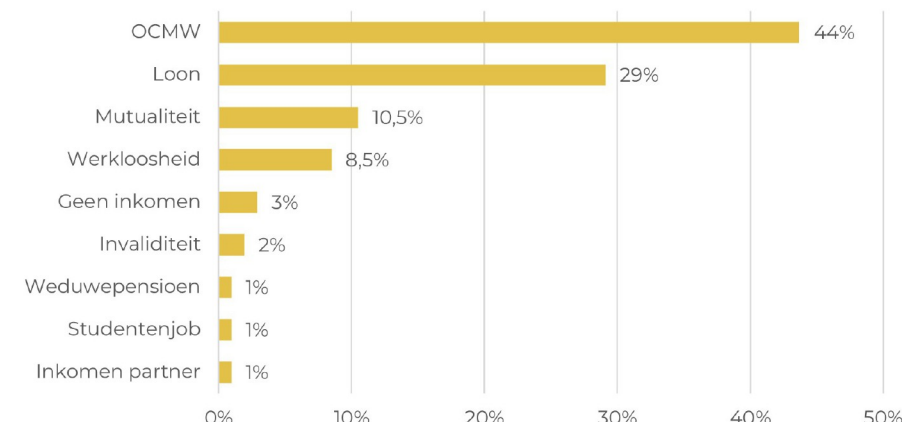
Voor alles wat te maken heeft met het zoeken naar werk of een geschikte opleiding, werken we samen met diensten zoals Hobo, Groep Intro of de socio-professionele inschakelingsdiensten van het OCMW. Deze diensten zijn gespecialiseerd in het vinden van werk en/of opleiding, en deze samenwerkingen laten toe om een netwerk rond de persoon op te bouwen.

Inkomen

In 2024 ontvangt 29% van de begeleide personen een salaris, 10,5% ontvangt een uitkering van de mutualiteit en 8,5% is werkloos. 44% van de begeleide personen heeft een inkomen van het OCMW. Gezien de eerdergenoemde elementen over de arbeidssituatie van de personen, is het duidelijk dat deze vrouwen – meestal alleenstaand, met of zonder kinderen – dit inkomen nodig hebben totdat ze weer aan het werk kunnen.

De vrouwen die begeleid worden, kunnen vaak slechts deeltijds werken. Ze zijn namelijk alleen en geïsoleerd, waardoor ze enkel op zichzelf kunnen rekenen voor de zorg van hun kinderen. Dit deeltijds inkomen wordt vaak aangevuld met een tegemoetkoming van het OCMW of een werkloosheidsuitkering.

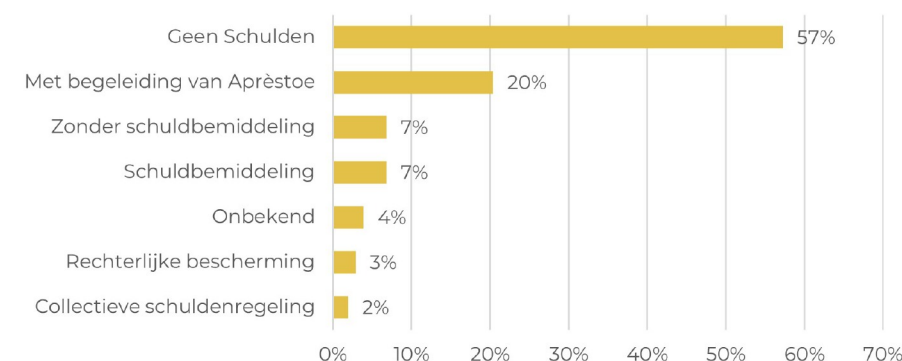
Inkomen van de personen in begeleidingen



Schulden

Ook dit jaar heeft de meerderheid van de begeleide personen geen schulden (57%). We zien een vergelijkbare trend met vorig jaar wat betreft het percentage van mensen met schulden. Het gaat hier dan voornamelijk over schulden gelinkt aan het dagelijks leven zoals huur-, energie-, telecommunicatie- of gezondheids-schulden.

Schulden van de personen in begeleiding



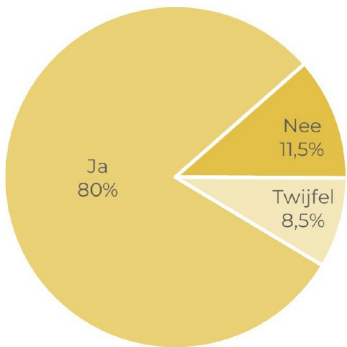
Voor schulden waarvan de bedragen niet te hoog zijn, kan de begeleiding van Aprèstoe zeer nuttig zijn. We helpen deze mensen bij het beheren van hun budget en proberen afbetalingsplannen te verkrijgen bij de schuldeisers. Als de schulden te hoog of te complex zijn, verwijzen we hen door naar een schuldbemiddelingsdienst of vragen we een collectieve schuldenregeling aan.



Slachtoffers van huiselijk en intrafamiliaal geweld

80% van de vrouwen die door Aprèstoe worden begeleid zijn of waren slachtoffers van huiselijk en/of intrafamiliaal geweld.

Slachtoffers van huiselijk en intrafamiliaal geweld onder de personen in begeleiding



We zijn ons ervan bewust dat deze cijfers deel uitmaken van de huidige maatschappelijke realiteit. Uit cijfers blijkt dat "volgens de VN 1 op de 3 vrouwen wereldwijd al minstens één keer te maken gehad met gendergerelateerd geweld. In de meeste gevallen wordt dit geweld gepleegd door een (ex-)partner. De Covid-19 crisis heeft de algemene situatie verergerd. In 2021 verklaarde 45% van de vrouwen dat zijzelf of een vrouw in hun omgeving sinds het begin van de pandemie een vorm van geweld had ondergaan. Zeven op de tien vrouwen verklaarden ook dat ze meenden dat verbaal of fysiek geweld door een partner vaker voorkwam"³.

In de praktijk worden we voortdurend geconfronteerd met deze maatschappelijke realiteit waarin vrouwen een gewelddadige partner verlaten. "Zeven feiten van fysiek partnergeweld worden per dag geregistreerd door de politie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest"⁴. Toch durft "in België slechts 13,9% van de vrouwen die slachtoffer zijn van partnergeweld een klacht in te dienen tegen hun partner. Bovendien wordt meer dan 70% van de klachten over partnergeweld zonder gevolg afgesloten"⁵. Met een steeds zorgwekkendere toename van geweld tegen vrouwen, trekken wij aan de alarmbel.

Ons team blijft zich bijscholen rond huiselijk en intrafamiliaal geweld, zodat we vrouwen, kinderen en hun omgeving zo goed mogelijk kunnen begeleiden.

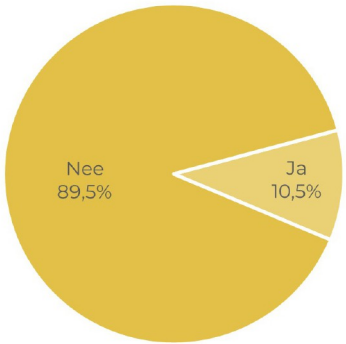
³ OBSERVATORY, Geweld tegen vrouwen. Stand van zaken van de situatie in het Brussels Gewest naar aanleiding van de Internationale Dag voor de uitbanning van dit geweld, Flash Paper nr.4 van het Observatorium, Brussel: safe.brussels, 2023, p.2. https://safe.brussels/sites/default/files/2023-12/Flash_paper_GBV%20NL_FINAL.pdf. (Laatste raadpleging 24/03/2025)

⁴ Ibid., p.7.

⁵ JUSTIFIT, Tout savoir sur la violence conjugale en Belgique, 2020. <https://www.justifit.be/b/violence-conjugale/>. (Laatste raadpleging: 20/03/2025)

Psychiatrische opvolging

Personen die een psychiatrische opvolging hebben onder de personen in begeleiding



Deze cijfers tonen aan dat 10,5% van de begeleide personen psychiatrische begeleiding krijgt. Voor deze mensen proberen we zo nauw mogelijk samen te werken met het medische netwerk.

Binnen de overige 89,5% is er toch een groep mensen waarbij we sterke vermoedens hebben van psychiatrische problemen maar die de weg naar psychiatrische begeleiding nog niet vonden. Dit kan verschillende redenen hebben: fase van ontkenning ondanks het vertonen van zeer sterke emoties, een cultureel taboe, tijdsgebrek voor zelfzorg, verlies van vertrouwen in het medisch netwerk, zeer lange wachtlijsten of mentaal nog niet klaar om trauma's onder ogen te komen. We proberen steeds op maat te werken en het ritme van de persoon te volgen. Het is belangrijk hierbij te noteren dat de meerderheid wel een psychologische ondersteuning krijgt (voor meer informatie, raadpleeg het onderdeel Werkdomeinen van de begeleidingen).

Externe psychologische ondersteuning

Personen die een externe psychologische ondersteuning hebben	Aantal personen	%
Ja	26	25%
Nee	77	75%

De jaarlijkse statistieken van 2024 tonen aan dat 25% van ons publiek externe psychologische begeleiding krijgt. Voor meer informatie, raadpleeg het onderdeel Werkdomeinen van de begeleidingen.



Verslaving

In 2024 werden we geconfronteerd met verschillende moeilijke situaties in verband met problematisch gebruik. We zijn ons bewust van de zeer nauwe band tussen trauma en de ontwikkeling van een problematisch middelengebruik. Toch is het niet altijd eenvoudig om te weten hoe we mensen kunnen begeleiden bij hun consumptieproblematiek. Daarom zijn we gestart met een opleiding voor het team over verslavingen. We willen beter in staat zijn om problematisch gebruik te herkennen, te begeleiden en door te verwijzen naar de juiste dienst.

Mensen met een of verschillende verslavingen	Aantal personen	%
Ja	14	13,5%
Nee	89	86,5%

De meest geconsumeerde substanties in 2024 waren alcohol en cannabis.

Cijfers kinderen

Zoals reeds eerder vermeld hebben wij in 2024, 151 kinderen begeleid in het kader van de opvoedingsondersteuning die Aprèstoe aanbiedt. Aprèstoe wil een kwalitatieve begeleiding bieden, ook aan de kinderen.

Binnen de begeleiding van de ouders worden de kinderen automatisch betrokken. Meestal gebeurt dit onrechtstreeks, via de ouder. Er worden dan samen stappen ondernomen in het belang van de kinderen. Er zijn ook regelmatig rechtstreekse contacten met de kinderen. Hierdoor leren we ze beter kennen, wat belangrijk is bij het zoeken naar vrijetijdsactiviteiten en het kiezen van verjaardagscadeaus.

Aprèstoe biedt een luisterend oor aan iedereen en werkt eveneens samen met de kinderen om te beantwoorden aan bepaalde noden of vragen. Hierbij maakt het niet uit of het kind minderjarig of reeds jongvolwassene is. Dit betekent dat de kinderen van de personen die wij begeleiden goed gekend zijn door Aprèstoe en een belangrijke plaats innemen in de begeleidingen. De ouders werken op vrijwillige basis met ons samen rond opvoedingsondersteuning.

Wanneer een begeleiding zodanig intensief is en er veel vragen zijn rond de kinderen kan een tweede collega het dossier mee opnemen om de begeleiding van de kinderen op zich te nemen. Dit zorgt ervoor dat de kinderen de nodige aandacht en hulp krijgen die ze verdienen.

151 kinderen: 61 meisjes – 90 jongens

	0-5 jaar	: 36		Geen (-3 jaar)	: 4
	6-11 jaar	: 61		Kinderopvang	: 9
	12-17 jaar	: 35		Schoolgaand	: 126
	+18 jaar *	: 19		Niet schoolgaand	: 10
	Belg	: 120		Beroepsactief	: 2
	Andere	: 31		Huiswerkklas	: 18
	Frans	: 117		Naschoolse activiteit	: 52
	Nederlands	: 9		Vakantiestage	: 54
	Tweetalig	: 25		Geen activiteit	: 69

* 18+ kinderen zijn meerderjarige kinderen die worden opgevolgd in het kader van opvoedingsondersteuning en die geen aparte begeleiding hebben.
** Kinderen kunnen één of meerdere activiteiten hebben.





Tijdelijke bezettingen

Project Philanthropie

In het kader van de coronacrisis werden er extra middelen ingezet door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie om het hoofd te bieden aan de nood aan opvang tijdens en na de crisis. Projecten konden ingediend worden om personen in moeilijkheden te huisvesten in tijdelijke initiatieven.

Eind 2020 kreeg Aprèstoe de kans om een gebouw, via de Brusselse Sociale Woning, gelegen in het hart van de Marollen, te bezoeken om een project op te starten, bestemd voor vrouwen en kinderen. Dit gebouw beschikt over 12 tweekamerappartementen, waarvan er 9 bestemd zijn voor Aprèstoe. In samenwerking met de VZW BFUH (Brusselse Federatie van Unie voor de Huisvesting) dienden we een project in bij de diensten van het Verenigd College en ons project werd goedgekeurd. Zo kwam het Project Philanthropie tot stand.

Het gebouw werd ter beschikking gesteld voor een periode van 4 jaar, in afwachting van een grondige renovatie. In 2024, kregen we het goede nieuws dat de terbeschikkingstelling verlengd is tot eind 2029.

Aprèstoe kreeg extra subsidies voor het aanwerven van een voltijdse psychosociaal werker/sociaal assistent en een halftijdse kinderwerker. We kregen eveneens middelen voor een polyvalente arbeider. Daarnaast werden er werkingskosten toegekend en een budget voor het aankopen van basis meubilair.

De BFUH staat in voor de opfrissingswerken, de technische aspecten en alles wat te maken heeft met de verhuur van de appartementen.

Aprèstoe staat in voor de intensieve begeleiding van de families. Er wordt gewerkt aan de administratieve, sociale en financiële situatie en er wordt intensief gezocht naar een duurzame woonoplossing voor de toekomst.

Gedurende het jaar 2024 woonden er 35 mensen, waaronder 13 volwassenen en 22 kinderen. Vijf appartementen werden dit jaar al voor een tweede keer bewoond door een nieuwe familie.

Philanthropie in cijfers

Personen in begeleiding

In 2024 woonden 13 vrouwen en 22 kinderen in de appartementen van het project Philanthropie. Verschillende personen verbleven hier reeds in 2023 en vonden helaas nog geen nieuwe woonst. Het gaat dus niet om 35 nieuwe bewoners. De meeste nieuwe aanvragen werden ingediend door onthaaltehuizen. In 2024 werd één aanvraag gedaan door de persoon zelf, die al in begeleiding was bij Aprèstoe, maar door omstandigheden haar woning verloor.

Begeleidingen

5 gezinnen die vertrokken zijn uit het project naar een SVK-woning.

In 2024 hebben 5 gezinnen het project succesvol kunnen verlaten. Deze gezinnen hebben een woning gevonden via een sociaal verhuurkantoor, volledig aangepast aan de behoeften van het gezin. Het is telkens een enorme opluchting voor deze gezinnen om de tijdelijke bezetting te verlaten voor een duurzame woonoplossing. Gemiddeld verbleven zij anderhalf jaar in de tijdelijke bezetting.

De gezinnen die het project verlaten hebben, kunnen ervoor kiezen om hun begeleiding bij Aprèstoe al dan niet verder te zetten. De 5 gezinnen kozen ervoor om in begeleiding te blijven bij Aprèstoe, aangezien een verhuis veel verandering met zich meebrengt. Daarbovenop betekent het vinden van een woning niet dat er geen begeleiding meer nodig is op andere werkdomeinen.

Intensiteit van de begeleidingen

Het grootste deel, namelijk 62%, van de begeleidingen is intensief. Omdat sommige dossiers in de loop van het jaar worden afgesloten en andere gedurende het jaar worden geopend, berekenen we het jaarlijkse gemiddelde: 8 dossiers voor 2024, waarvan 5 intensieve en 3 ondersteunend. Als we vervolgens "de weging" hierop toepassen, komt dit neer op 9 dossiers, waarvan 7,5 intensief en 1,5 ondersteunend.

Intensiteit van de begeleidingen	Begeleidings-overeenkomsten		Jaargemiddelde		Gewogen dossiers	
Intensief	8	62%	5	62,5%	7,5	83%
Ondersteunend	5	38%	3	37,5%	1,5	17%
Totaal	13	100%	8	100%	9	100%





Het is opvallend dat de meerderheid van de begeleidingen in een tijdelijke bezetting intensief zijn. Dit houdt in dat er minstens één wekelijks contact is met deze gezinnen. Sommige begeleidingen blijven ook intensief doorheen de jaren. Er wordt vooral ingezet op het zoeken naar een aangepaste woning, het opbouwen van een netwerk rond de persoon, het bieden van opvoedingsondersteuning en het werken rond de autonomie van de persoon.

In vergelijking met vorig jaar zijn er iets meer ondersteunende begeleidingen. Het feit dat sommige gezinnen vóór 2024 al in het project woonden, zorgt ervoor dat hun socio-administratieve situatie iets stabiel is. Zolang de persoon deel uitmaakt van het Philanthropie project, blijft de begeleiding noodzakelijk. We blijven bij deze begeleidingen voornamelijk focussen op het vinden van een aangepaste woning.

Verhouding Verplaatsing-Kantoor

Verhouding Verplaatsing-Kantoor	%
Verplaatsing	62%
Kantoor	38%

Uit bovenstaande cijfers blijkt dat het grootste deel van de afspraken op verplaatsing gebeurt. Dit kunnen zowel huisbezoeken zijn, als afspraken met het OCMW, met de school, met de advocaat en dergelijke.

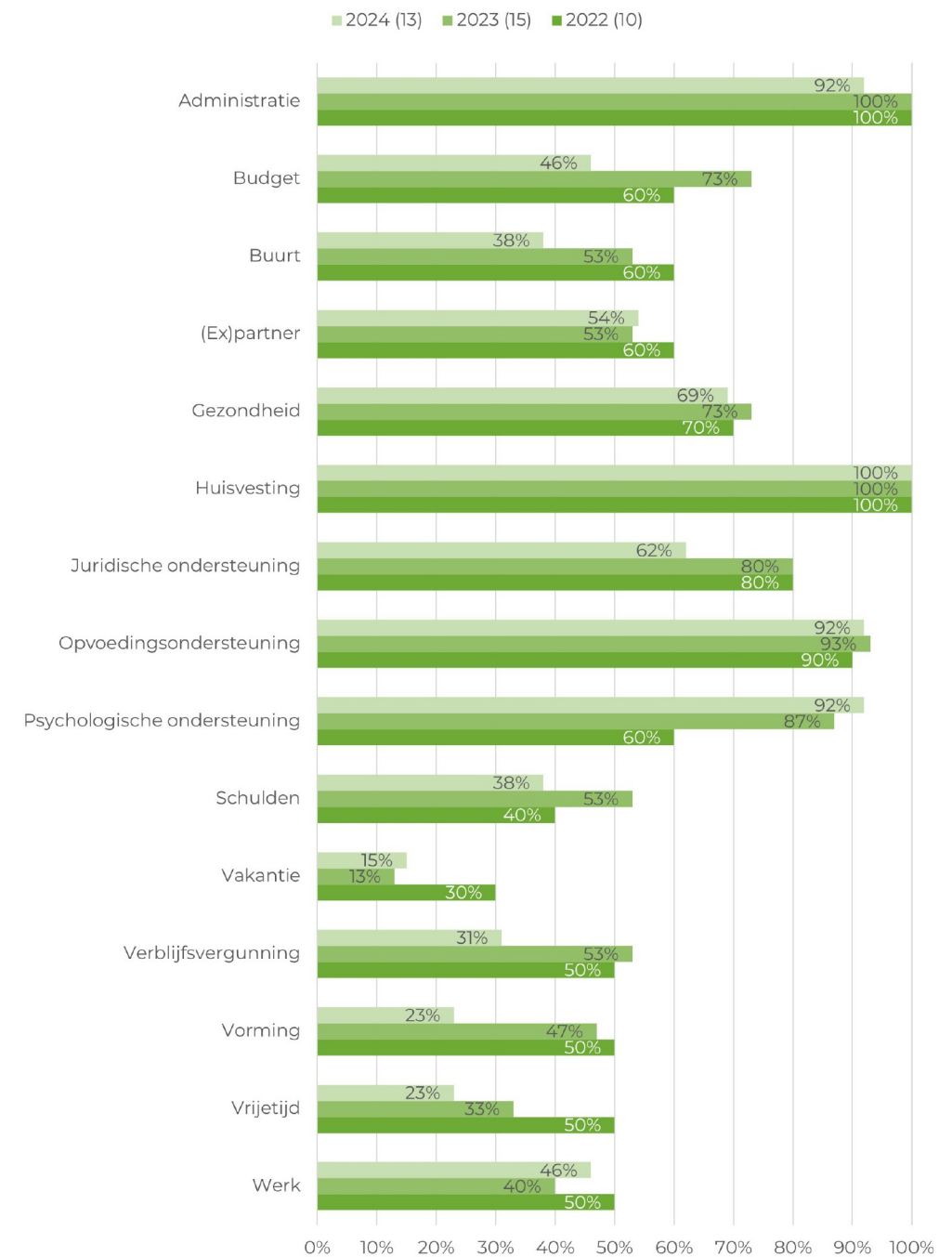
Indien er administratieve stappen gezet moeten worden, gaan de afspraken voornamelijk door op bureau, bijvoorbeeld bij het inschrijven van personen voor sociale verhuurkantoren of het hernieuwen van hun dossier.

Werkdomeinen van de begeleidingen

Werkdomein	Aantal personen	Werkdomein	Aantal personen
Administratie	12	Psychologische ondersteuning	12
Budget	6	Schulden	5
Buurt	5	Vakantie	2
(Ex)partner	7	Verblijfsvergunning	4
Gezondheid	9	Vorming	3
Huisvesting	13	Vrijetijd	3
Juridische ondersteuning	8	Werk	6
Opvoedingsondersteuning	12		

Er wordt steeds aan verschillende domeinen tegelijkertijd gewerkt.

Werkdomeinen van de begeleidingen





Ook in 2024 kwamen de levensdomeinen administratie, huisvesting, opvoedingsondersteuning en psychologische ondersteuning het meest aan bod. Het zoeken naar een stabiele huisvesting is prioriteit wanneer men in een tijdelijke bezetting woont en hier komt veel administratie bij kijken.

Dit jaar zien we een lichte stijging van het werkdomein werk. Het leven wordt alsmaar duurder waardoor het voor de gezinnen belangrijker wordt om een stabiel inkomen te hebben. Om deze redenen vinden we het ook belangrijk om de begeleide personen aan te moedigen om te sparen. Via de BFUH wordt er maandelijks 50€ gespaard. Dit bedrag is inbegrepen bij de maandelijkse bezettingsvergoeding die de gezinnen betalen. Daarnaast is er een verplicht spaarplan via Aprèstoe van 100€ per maand. Dit bedrag wordt gebruikt om een huurwaarborg te kunnen betalen of voor het aankopen van nieuwe meubels voor de toekomstige woning.

Er wordt ook specifieke aandacht besteed aan de kinderen in de vorm van opvoedingsondersteuning. Tijdens huisbezoeken zoeken we samen naar naschoolse activiteiten, eventueel een nieuwe school en, indien nodig, meer gespecialiseerde begeleiding. Ook het samen rond de tafel zitten met de kinderen en openlijk praten over hoe het bezoekrecht voor hen verloopt, maakt deel uit van ons werk met de kinderen.

Tot slot blijft de psychologische ondersteuning van de families in de tijdelijke bezetting een grote plaats innemen in de begeleiding. Door het opbouwen van een vertrouwensband stellen de vrouwen zich meer en meer open en het is vaak makkelijker om te praten met iemand van Aprèstoe dan met iemand onbekend. Het aanbod is ook niet altijd aangepast aan de verschillende culturen en daarnaast zijn er vaak lange wachtlijsten voor een psycholoog, of past het gewoonweg niet in het gezinsbudget.

Cijfers volwassenen

13 begeleide volwassenen: 13 vrouwen

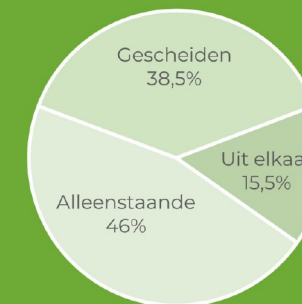


21-29 jaar	: 2
30-39 jaar	: 5
40-49 jaar	: 5
50-59 jaar	: 1

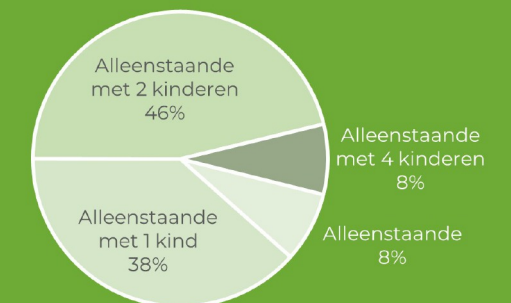


New Samusocial	: 2
Onderweg	: 2
Open Deur	: 4
De persoon zelf	: 1
Talita	: 3
Yemaya	: 1

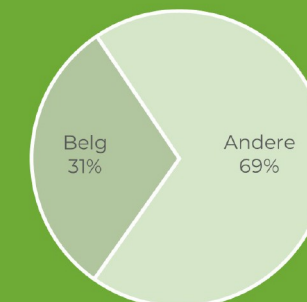
Burgerlijke staat van de personen in begeleiding



Gezinssamenstelling van de personen in begeleiding

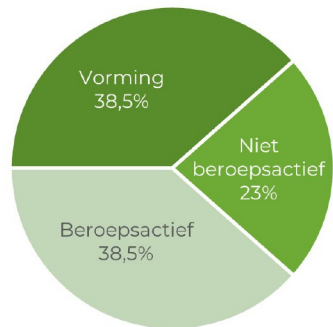


Nationaliteit van de personen in begeleiding

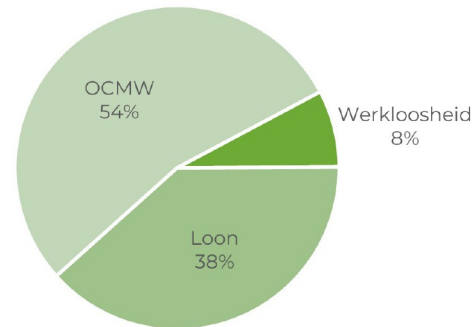




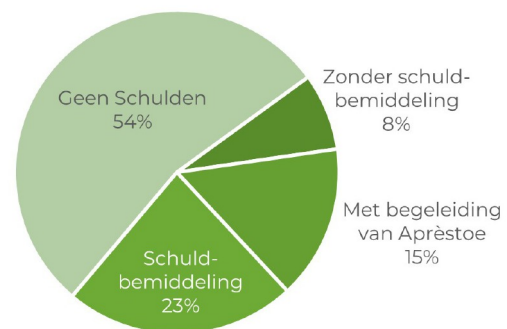
Dagbesteding van de personen in begeleiding



Inkomen van de personen in begeleiding



Schulden van de personen in begeleiding



Origine

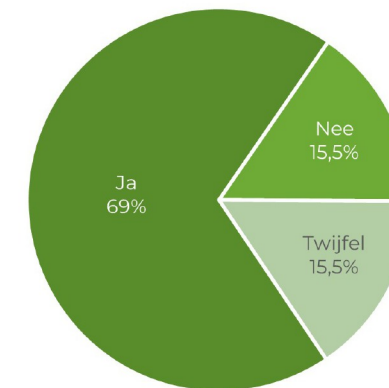


Slachtoffers van huiselijk en intrafamiliaal geweld

De meerderheid van de bewoners, bijna 70%, is of was slachtoffer van huiselijk en/of intra familiaal geweld. Zij wonen vaak voor de eerste keer alleen met hun kinderen en zijn vaak nog onzeker. Het feit dat ze samenwonen in een gebouw met andere alleenstaande moeders, is vaak een geruststelling en biedt hun veiligheid en zekerheid.

De tijdelijke bezetting is voor velen een goede tussenoplossing na het onthaalte-huis alvorens een stabiele huisvesting te vinden.

Slachtoffers van huiselijk en intrafamiliaal geweld onder de personen in begeleiding





Cijfers kinderen

22 kinderen : 10 meisjes – 12 jongens

	0-5 jaar	: 3		Kinderopvang	: 2
	6-11 jaar	: 14		Schoolgaand	: 20
	12-17 jaar	: 5			
	Belg	: 13		Huiswerkklas	: 1
	Andere	: 9		Naschoolse activiteit	: 12
	Frans	: 19		Vakantiestage	: 10
	Tweetalig	: 3		Geen activiteit	: 8

* Kinderen kunnen één of meerdere activiteiten hebben.



Project Tilleul

In 2022 kreeg Aprèstoe opnieuw de kans om een tijdelijk woonproject op te starten. Deze keer in een leegstaand gebouw via de Schaarbeekse Haard. Het gebouw telt 6 appartementen, waarvan 3 tweekamerappartementen en 3 driekamerappartementen. De families van deze woningen kunnen eveneens gebruik maken van een grote binnentuin. Opnieuw in samenwerking met de VZW BFUH (Brusselse Federatie van Unie voor de Huisvesting) dienden we een project tot tijdelijke bezetting in bij de diensten van het Verenigd College en ons project werd goedgekeurd. Zo kwam het Project Tilleul tot stand.

Het gebouw wordt ons ter beschikking gesteld tot eind 2024, aangezien er een grondige renovatie wordt voorzien in 2025. In 2024 kregen we het goede nieuws dat de terbeschikkingstelling wordt verlengd tot eind 2025. Dit geeft ons een extra jaar de kans om gezinnen te herlogeren. Hopelijk kan het project erna ook nog verlengd worden, eventueel in een ander gebouw.

Aprèstoe kreeg extra subsidies voor het aanwerven van een voltijdse psycho-sociaal werker/sociaal assistent en een halftijdse kinderwerker. Daarnaast werden er werkingskosten toegekend en een budget voor het aankopen van basis meubilair.

De BFUH staat in voor de opfrissingswerken, de technische aspecten en alles wat te maken heeft met de verhuur van de appartementen.

Aprèstoe staat in voor de intensieve begeleiding van de families. Er wordt gewerkt aan de administratieve, sociale en financiële situatie en er wordt intensief gezocht naar een duurzame woonoplossing voor de toekomst.

Gedurende het jaar 2024 verbleven er 22 personen in de huisvesting van het project Tilleul waaronder 7 volwassenen en 15 kinderen. 1 appartement werd dit jaar al voor een tweede keer bewoond door een nieuwe familie.



Tilleul in cijfers

Personen in begeleiding

In 2024 werden 7 volwassenen en 15 kinderen begeleid binnen het project Tilleul. Bij deze 7 volwassenen wordt een meerderjarig kind geteld voor wie een eigen dossier werd geopend. Deze jongere had zelf een aantal hulpvragen op verschillende levensdomeinen en hebben we dus een begeleiding opgestart. In de andere 6 gevallen, werden de personen doorverwezen door onderstaande onthaalhuizen.

Begeleidingen

2 personen die vertrokken zijn uit het project naar sociale huisvesting.

In 2024 heeft slechts één gezin de tijdelijke bezetting succesvol kunnen verlaten. Zij verbleven exact twee jaar in de tijdelijke bezetting. Het gaat hier om het gezin met het meerderjarig kind, die ook door Aprèstoe begeleid werd. Uiteindelijk zijn ze verhuisd naar een sociale woning in Wallonië, wat buiten ons werkingsgebied ligt en waardoor de begeleiding na de verhuis werd afgesloten. Zij kregen de kans om "ancienne" te worden, waardoor ze nog maandelijks naar de permanenties kunnen komen. De vertrouwensrelatie kan in dit geval nog steeds onderhouden worden.

De wooncrisis en de overbevolking in Brussel liggen aan de basis voor deze langere verblijven. Wanneer het gezin twee of meer kinderen telt, moeten we op zoek gaan naar een grotere woning die is aangepast aan de gezinssamenstelling. De grootte van de woning speelt evenals een belangrijke rol in het zoekproces, appartementen met drie slaapkamers zijn namelijk minder gemakkelijk te vinden als bijvoorbeeld een één-slaapkamerappartement of een studio. Gemiddeld verbleven de gezinnen anderhalf jaar in de tijdelijke bezetting.

Intensiteit van de begeleidingen

Wij merken op dat het grootste deel, namelijk 71%, van de begeleidingen intensief is. Omdat sommige dossiers in de loop van het jaar worden afgesloten en andere gedurende het jaar worden geopend, berekenen we het jaarlijkse gemiddelde: 6 dossiers voor 2024, waarvan 4,5 intensieve en 1,5 ondersteunend. Als we vervolgens "de weging" hierop toepassen, komt dit neer op 8 dossiers, waarvan 7 intensief en 1 ondersteunend.

Intensiteit van de begeleidingen	Begeleidings-overeenkomsten		Jaargemiddelde		Gewogen dossiers	
Intensief	5	71%	4,5	75%	7	87,5%
Ondersteunend	2	29%	1,5	25%	1	12,5%
Totaal	7	100%	6	100%	8	100%

Het is opvallend dat de meerderheid van de begeleidingen in een tijdelijke bezetting intensief zijn. Dit houdt in dat er minstens één wekelijks contact is met deze gezinnen. Sommige begeleidingen blijven ook intensief doorheen de jaren. Er wordt vooral ingezet op het zoeken naar een aangepaste woning, het opbouwen van een netwerk rond de persoon, het bieden van opvoedingsondersteuning en het werken rond de autonomie van de persoon.

Eén van de ondersteunende begeleidingen is het meerderjarig kind, die minder vragen heeft in vergelijking met bijvoorbeeld een alleenstaande moeder.

Verhouding Verplaatsing-Kantoor

Verhouding Verplaatsing-Kantoor	%
Verplaatsing	60%
Kantoor	40%

Voor de begeleidingen van het project Tilleul gaat het grootste deel van de afspraken, namelijk 60%, door op verplaatsing. De meeste afspraken op verplaatsing zijn huisbezoeken. Dit zijn momenten die we gebruiken om tijd door te brengen met het gezin, psychosociale ondersteuning te bieden of om samen een activiteit met de kinderen te doen. Dit kan ook gaan om een verplaatsing naar de rechtbank, naar de school van de kinderen, het OCMW of andere partners binnen het netwerk van de persoon.

Wanneer een afspraak op bureau doorgaat is dit hoofdzakelijk voor administratie.

Werkdomeinen van de begeleidingen

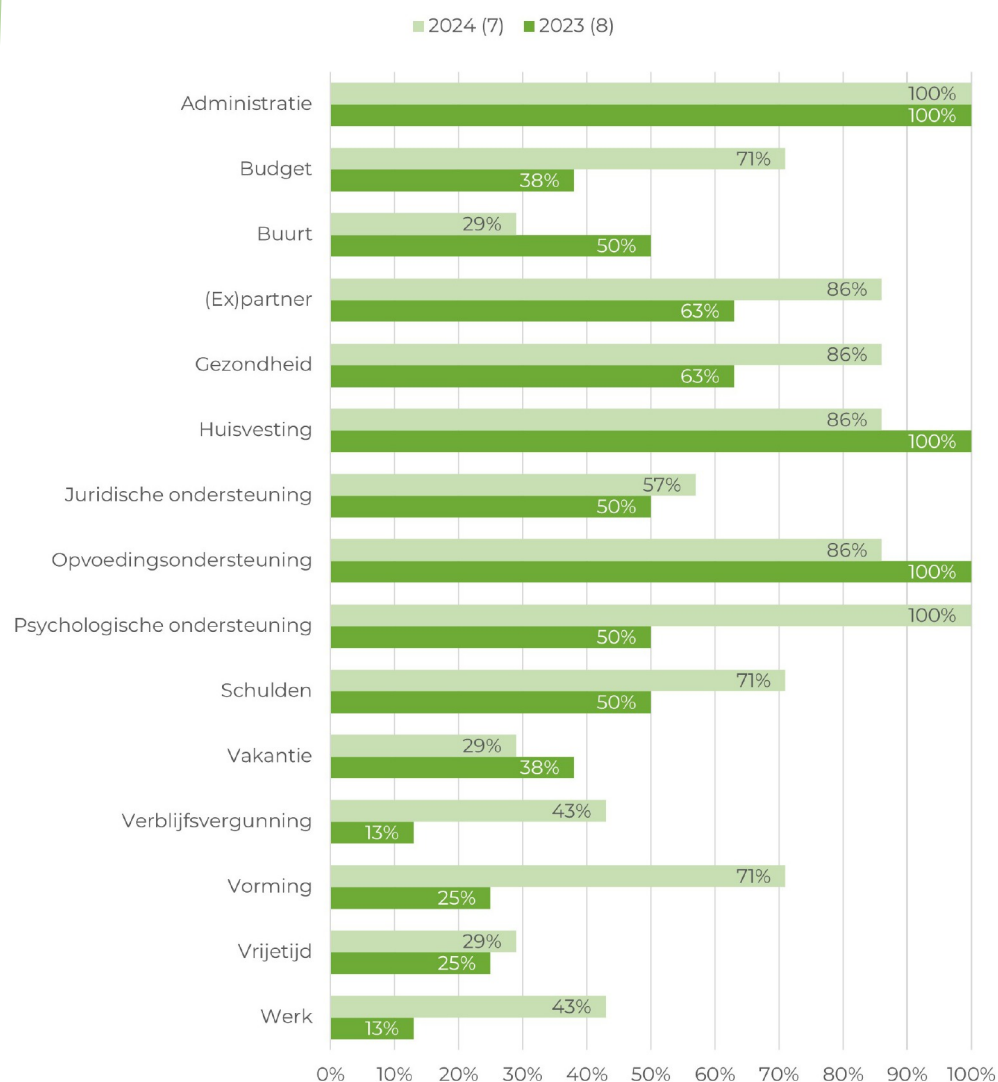
Werkdomein	Aantal personen	Werkdomein	Aantal personen
Administratie	7	Psychologische ondersteuning	7
Budget	5	Schulden	5
Buurt	2	Vakantie	2
(Ex)partner	6	Verblijfsvergunning	3
Gezondheid	6	Vorming	5
Huisvesting	6	Vrijetijd	2
Juridische ondersteuning	4	Werk	3
Opvoedingsondersteuning	6		

Er wordt steeds aan verschillende domeinen tegelijkertijd gewerkt.





Werkdomeinen van de begeleidingen



In 2024 werd er veel gewerkt rond budget, werk en vorming. Dit is volgens ons te verklaren door het feit dat het leven duurder wordt maar dat de vrouwen op hetzelfde moment ook proberen te sparen tijdens hun verblijf in de tijdelijke bezetting. Via de BFUH wordt er maandelijks 50€ gespaard. Dit bedrag is inbegrepen bij de maandelijks bezettingsvergoeding die de gezinnen betalen. Daarnaast is er een verplicht spaarplan via Aprèstoe van 100€ per maand. Dit bedrag wordt gebruikt om een huurwaarborg te kunnen betalen of voor het aankopen van nieuwe meubels voor de toekomstige woning.

Daarnaast vinden de vrouwen het belangrijk om een inkomen uit werk te hebben. Indien zij laaggeschoold zijn volgen zij een opleiding, anders gaan zij op zoek naar een job. De combinatie werken en zorgen voor de kinderen als alleenstaande moeder is niet evident. Het zoeken naar een job waarvan de uren te combineren zijn met het brengen en ophalen van de kinderen naar school en hun buitenschoolse activiteiten blijft een uitdaging.

De meeste hulpvragen die wij kregen in 2024 waren omtrent administratie, huisvesting, opvoedingsondersteuning en psychologische ondersteuning. Voor dit laatste werkdomein merken we een zeer sterke stijging in vergelijking met vorig jaar, maar liefst in alle begeleidingen wordt er rond psychologische ondersteuning gewerkt. Dit kan deels toegeschreven worden aan de lange wachtlijsten voor een betaalbare psychiater of een psycholoog. In afwachting, spreken de vrouwen vaak bij Aprèstoe over hun mentale gezondheid, gezien er reeds een vertrouwensrelatie werd opgebouwd. Vervolgens sluit het bestaande aanbod soms niet aan bij de cultuur van de gezinnen. Daarnaast worden de vrouwen soms ook tegengehouden door de hoge kostprijs van een psycholoog in de privé of is er geen aanbod in de moedertaal van de gezinnen. In de meeste gevallen blijft Aprèstoe een zekere psychologische ondersteuning aanbieden, zelfs wanneer een externe begeleiding is.

Omdat we alleen gezinnen met kinderen opvangen, maakt opvoedingsondersteuning deel uit van de begeleiding van de meeste gezinnen.





Cijfers volwassenen

7 begeleide volwassenen: 6 vrouwen – 1 man *

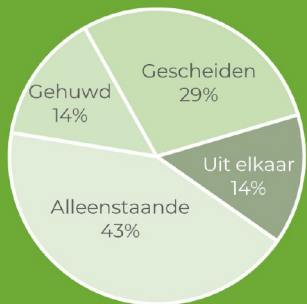


18-20 jaar :	1
30-39 jaar :	2
40-49 jaar :	4

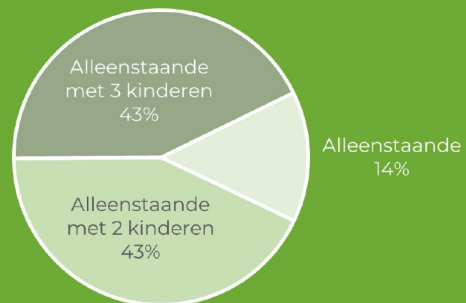


New Samusocial :	2
Open Deur :	2
De persoon zelf :	1
Talita :	2

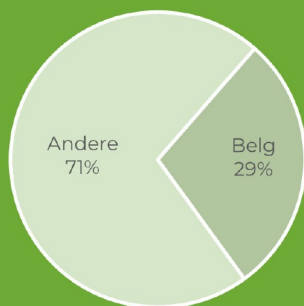
Burgerlijke staat van de personen in begeleiding



Gezinssamenstelling van de personen in begeleiding

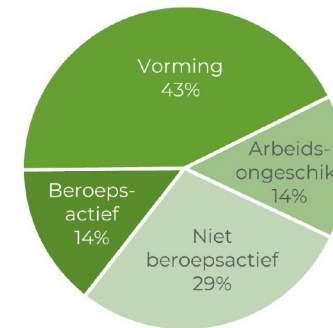


Nationaliteit van de personen in begeleiding

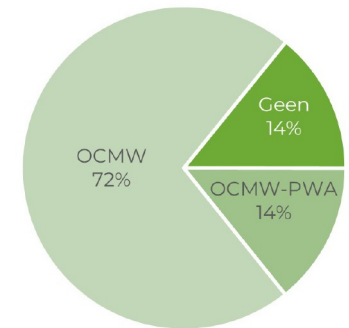


* Een meerderjarig kind voor wie we een eigen dossier hebben geopend.

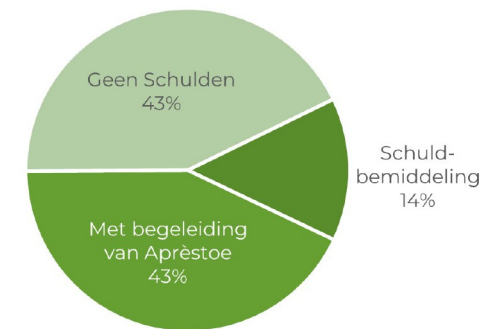
Dagbesteding van de personen in begeleiding



Inkomen van de personen in begeleiding



Schulden van de personen in begeleiding



Origine

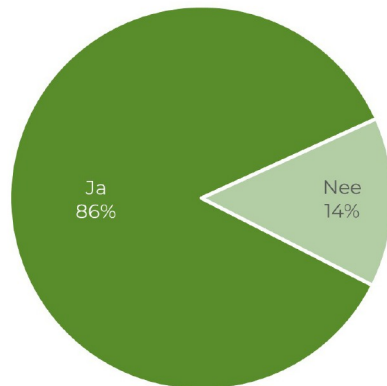




Slachtoffers van huiselijk en intrafamiliaal geweld

86% van de vrouwen zijn of waren slachtoffers van huiselijk en/of intra familiaal geweld. In de meeste gevallen wonen de vrouwen voor de eerste keer alleen met hun kinderen, weg van de gewelddadige partner. In sommige situaties is de angst voor de (ex-)partner nog steeds aanwezig, waardoor alleen wonen nog steeds stresserend is voor de vrouw in kwestie. Voor hen worden er extra veiligheidsmaatregelen genomen, door bijvoorbeeld kijkgaten of een extra schuifslot op de deur te plaatsen. In het algemeen is het voor de vrouwen, die slachtoffer waren, geruststellend om te weten dat er enkel vrouwen in het gebouw wonen, die in sommige gevallen een gelijkaardig parcours hebben afgelegd.

Slachtoffers van huiselijk en intrafamiliaal geweld
onder de personen in begeleiding



Cijfers kinderen

15 kinderen : 9 meisjes – 6 jongens

	0-5 jaar	: 2		Schoolgaand	: 15
	6-11 jaar	: 9			
	12-17 jaar	: 3			
	+18 jaar *	: 1			
	Belg	: 9		Naschoolse activiteit	: 8
	Andere	: 6		Vakantiestage	: 6
				Geen activiteit	: 6
	Frans	: 15			

* 18+ kinderen zijn meerderjarige kinderen die worden opgevolgd in het kader van opvoedingsondersteuning en die geen aparte begeleiding hebben.

** Kinderen kunnen één of meerdere activiteiten hebben.







De evolutie van het begeleide publiek: een nieuwe uitdaging voor Aprèstoe

Sinds enkele jaren hebben we een diversificatie en een toename gezien in de complexiteit van de situaties van de personen die vragende partij zijn voor een begeleiding, evenals de vragen en noden van de mensen die reeds door Aprèstoe worden begeleid. Aanvankelijk waren de "typische" begeleidingsaanvragen afkomstig van vrouwen die slachtoffer waren van huiselijk geweld, nooit alleen hadden gewoond, geïsoleerd waren en weinig of geen netwerk hadden. Deze vrouwen werden voornamelijk doorverwezen door de onthaalhuizen Talita en Open Deur, die Aprèstoe hebben opgericht in 2014. Omdat deze twee onthaalhuizen onze dienst goed kennen, stuurden ze ons aanvragen die overeenkwamen met de begeleiding die Aprèstoe aanbiedt. Na verloop van tijd werd onze begeleidingscapaciteit verhoogd en konden we ons openstellen voor andere diensten in de dak- en thuislozensector. Daardoor is het publiek dat we begeleiden op een natuurlijke manier meer gediversifieerd geworden.

Vandaag de dag zijn de begeleidingsaanvragen steeds talrijker en diverser. We krijgen steeds meer aanvragen van mensen met psychische problemen, verslavingen en een mentale en/of fysieke beperking, maar ook met mensen die een gevangenisstraf uitzitten, die dakloos zijn geweest of mensen zonder geldige verblijfsvergunning. De personen die we begeleiden hebben vaak een combinatie van verschillende problematieken.

De toenemende complexiteit van deze situaties kan het gevolg zijn van verschillende factoren die verband houden met de sociale, economische en demografische ontwikkelingen in ons land en in het Brussels Gewest in het bijzonder. Al deze factoren zijn met elkaar verbonden, maar een eerste hypothese zou de toename van de demografische diversiteit in Brussel kunnen zijn, in het bijzonder als gevolg van de migratiecrisis: *"het Brussels Gewest herbergt op haar beperkte grondgebied namelijk een groot deel van de mensen zonder papieren in België, ofwel minstens 50 000 mensen"*⁶.

Meer nog: *"van de 20% Brusselaars met de laagste inkomens is de grote meerderheid van niet-Europese herkomst of nationaliteit"*⁷. *"De sociale ongelijkheden in de hoofdstad zijn bijzonder uitgesproken en worden versterkt door huisvestingsuitgaven"*⁸. Onze doelgroep bestaat voor een groot deel uit eenoudergezinnen van buitenlandse afkomst, die daardoor een verhoogd risico hebben om in armoede te vervallen.

Toegang tot informatie en het uitvoeren van administratieve, professionele of recreatieve stappen worden steeds complexer nu onze samenleving steeds meer wordt gedigitaliseerd. *"De snelle digitalisering van sommige essentiële diensten en van de toegang tot goederen en diensten leidt tot een ware e-uitsluiting (sociale digitale kloof) van mensen die in armoede leven. Dit betekent dat deze*

*mensen steeds moeilijker toegang krijgen tot rechten, wat gevolgen heeft voor hun budget, vanwege de kosten die deze uitsluiting met zich meebrengt (extra kosten, geen toegang tot lagere tarieven of bijstand, gebrek aan informatie, verplaatsingskosten enz.)"*⁹. Dit maakt ons publiek alleen maar kwetsbaarder..

Gezien de situatie in Brussel neemt het aantal aanvragen bij alle sociale diensten toe. Dit leidt vaak tot steeds langere wachtlijsten en een verzadiging van het netwerk.

De diversificatie en toenemende complexiteit van de aanvragen leiden er regelmatig toe dat we onze werkwijze in vraag stellen, aanpassen, uitbreiden en nieuwe uitdagingen aangaan.

We worden steeds vaker geconfronteerd met problemen die buiten ons expertisegebied vallen en het is niet altijd mogelijk om mensen door te verwijzen naar een aangepaste dienst. Daarom is het zo belangrijk om het team te informeren en op te leiden rond de problematieken waarmee we geconfronteerd worden in ons werk. Dit stelt ons in staat om meer passende begeleiding te bieden aan de personen in begeleiding. In 2024 vonden we het bijvoorbeeld nodig om ons bij te scholen rond de verschillende verblijfsvergunningen die in België beschikbaar zijn, zodat we meer te weten konden komen over het onderwerp en bijgevolg beter kunnen inspelen op de behoeften van de mensen die we begeleiden. Deze vormingen geven ons ook de kans om ons netwerk uit te breiden, zodat we mensen kunnen doorverwijzen naar gespecialiseerde diensten en nieuwe partnerschappen kunnen aangaan.

Een vraag die vaak naar voren komt in uitwisselingen tussen collega's is *"hoe blijven we voldoen aan onze missies?"* Onze begeleiding is gebaseerd op samenwerking tussen een referentiepersoon en een begeleide persoon. De diversificatie van profielen confronteert ons met een publiek dat we niet altijd gewend zijn te begeleiden. Bepaalde factoren kunnen deze samenwerking belemmeren. Als een persoon bijvoorbeeld onder invloed is tijdens onze afspraak, kan dit het werk bemoeilijken omdat bepaalde gedragingen kunnen veranderen. Of sommige mensen met psychische problemen geven ons niet altijd toegang tot hun woning, wat de begeleiding kan bemoeilijken. De vraag hoe we ons werkkader moeten toepassen blijft dus complex en vereist voortdurende reflectie. Dit betekent dat we onze werkwijzen voortdurend moeten aanpassen om een kwalitatieve begeleiding te bieden, terwijl we tegelijkertijd enkel werken op basis van de vragen van begeleide personen.

⁶ VIVALIS.BRUSSELS, *Armoede en ongelijkheid in Brussel: de seinen meer dan ooit op rood*, 2024. <https://www.vivalis.brussels/nl/armoede-ongelijkheid-brussel>. (Laatste raadpleging: 10/03/2025)

⁷ OBSERVATORIUM VOOR GEZONDHEID EN WELZIJN VAN BRUSSEL-HOOFSTAD, *Welzijnsbarometer: Brussels rapport inzake armoede en de sociale en gezondheidsongelijkheden 2023*, Brussel: Vivalis, 2023, p.134. https://www.vivalis.brussels/sites/default/files/2024-03/Welzijnsbarometer-2023-NL_1.pdf. (Laatste raadpleging: 10/03/2025)

⁸ VIVALIS.BRUSSELS, *op. cit.*

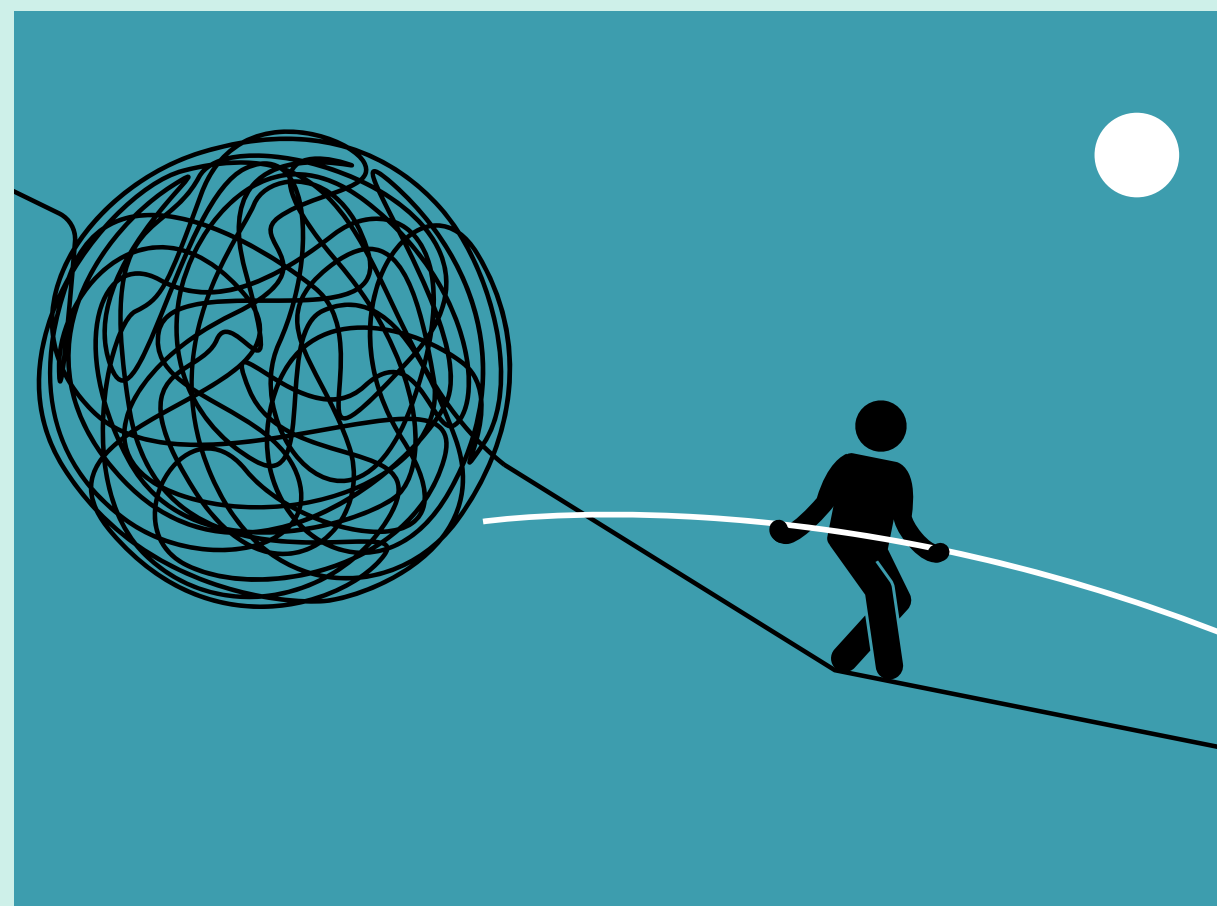
⁹ UNIA, STEUNPUNT TOT BESTRIJDING VAN ARMOEDE, *Advies over de impact van de digitalisering van (overheids- of particuliere diensten)*, Brussel: UNIA, 2023, p.16. https://www.unia.be/files/Advies_over_de_impact_van_de_digitalisering_van_diensten.pdf. (Laatste raadpleging: 10/03/2025)



Eén van de missies van Aprèstoe is "mensen helpen zelfstandig te worden". Sommige mensen zullen echter nooit helemaal zelfstandig worden. In deze situaties is het heel belangrijk om een sterk netwerk rond de personen op te bouwen om er zo voor te zorgen dat deze mensen na verloop van tijd weten waar ze terecht kunnen. Voor deze personen moeten we vaak langere tijd aanwezig blijven en hen zo goed mogelijk ondersteunen waar nodig.

Sinds 2022 valt onze VZW onder de ordonnantie van 14 juni 2018 betreffende de noodhulp aan en de inschakeling van daklozen en haar uitvoeringsbesluit. Volgens deze reglementering is de duur van de begeleiding aan huis voortaan beperkt tot 5 jaar. Volgens het uitvoeringsbesluit kunnen we deze duur overschrijden voor maximaal 15% van onze totale begeleidingen. Door de complexiteit van de situaties van onze begeleide personen (huiselijk geweld, juridische problemen, beperking...) zijn we echter niet altijd in staat om een dossier binnen die tijd af te sluiten, met het risico dat de persoon bijvoorbeeld zijn woning verliest. Een tekst gewijd aan dit onderwerp bevindt zich verder in dit jaarverslag.

Concluderend kan gesteld worden dat de diversificatie van ons publiek weliswaar organisatorische, praktische en ethische uitdagingen tot gevolg heeft, maar vooral gepaard gaat met een zekere positieve evolutie van onze dienst in de richting van meer inclusiviteit en aanpassingsvermogen. Onze samenleving blijft evolueren, en daarom is het voor ons belangrijk om ons steeds aan te passen, en nieuwe oplossingen te vinden om in te spelen op de veranderende behoeften terwijl we tegelijkertijd een optimale kwaliteit van onze dienstverlening willen blijven garanderen..





Tussen regelgeving en realiteit: de duur van de begeleiding herbekeken

Sinds de inwerkingtreding in 2022 van de nieuwe ordonnantie en het toepassingsbesluit, mag de duur van de begeleiding niet langer dan 5 jaar bedragen. Het toepassingsbesluit staat ons toe deze duur te overschrijden voor maximaal 15% van het totaal aantal begeleidingen.

Door de invoering van deze tijdslimiet hebben we het concept "Ancien-ne" geïntroduceerd, om de overgang van gezinnen aan het einde van hun begeleiding te vergemakkelijken en het contact met Aprêstoe te behouden. De "Ancien-ne-s" zijn welkom op de maandelijkse permanentie, evenals bij de verschillende activiteiten en uitstappen die worden georganiseerd. Hoewel deze status het afsluiten van dossiers vergemakkelijkt en we een afname van langdurige begeleidingen waarnemen (34% van de dossiers in 2023 tegenover 25% in 2024), blijft hun aantal aanzienlijk. Op basis van deze vaststelling hebben we geprobeerd de redenen te begrijpen waarom deze begeleidingen zo lang aanhouden.

Onze dienst maakt deel uit van de preventieve pijler van hulp aan dak- en thuislozen. Onze belangrijkste missies zijn het voorkomen dat mensen hun woning verliezen en het bevorderen van de autonomie van de begeleide personen; het nadenken over deze langdurige begeleidingen stelt ons dan ook in staat om onze manier van werken in vraag te stellen.

We hebben twee soorten factoren kunnen identificeren die de duur van de begeleidingen beïnvloeden: individuele factoren, specifiek voor de situatie van de begeleide persoon en die kunnen zowel voortkomen uit de persoonlijke situatie van de persoon als uit zijn omgeving en de werking van de samenleving; en institutionele factoren, die verband houden met onze werking en de relationele dynamiek in de begeleiding.

We onderscheiden de volgende individuele factoren:

- Specifieke procedures die het voortzetten van de begeleiding vereisen: Bepaalde administratieve of juridische procedures – zoals aanvragen voor een verblijfsvergunning of een gerechtelijke zaak – maken langdurige begeleiding noodzakelijk, soms zelfs langer dan vijf jaar. Enerzijds bouwen we een netwerk van deskundige diensten en tussenpersonen rond de persoon uit, en nemen we de rol op van verbindingsfiguur in de communicatie tussen hen en de persoon die we begeleiden. Anderzijds bieden we emotionele steun, want zulke procedures roepen vaak veel angst op en gevoelens van onvermogen of zelfs het gevoel er geen recht op te hebben.

- Alfabetiserings- en taalproblemen: we begeleiden heel wat mensen van wie de moedertaal niet een van de nationale talen is. Het niveau van Frans of Nederlands heeft een duidelijke invloed op hun mate van autonomie en zelfstandigheid. Daarom verwijzen we vaak door naar taalcursussen. Soms komt daar ook nog analfabetisme bij, wat het nog moeilijker maakt om administratieve zaken in orde te brengen (zoals een brief lezen, een e-mail beantwoorden, een formulier voor school invullen...). Deze twee factoren, en zeker in combinatie, maken het soms nodig om langer dan 5 jaar in begeleiding te zijn vooraleer iemand voldoende begrijpt om echt zelfstandig te kunnen functioneren. Een opleidingsproject hangt bovendien ook sterk af van de mentale ruimte, het levensverhaal, de gezinsituatie van de persoon, en het leervermogen van de persoon.
- Beperkte cognitieve vaardigheden: we begeleiden ook mensen met een handicap of een mentale beperking, die het moeilijker maken om dagelijkse taken en hun budget te beheren. Deze beperkingen maken deel uit van de realiteit van de persoon en zullen na 5 jaar begeleiding niet zomaar "opgelost" zijn, soms zelfs nooit. Ons doel is dan ook om de autonomie zo veel mogelijk te ondersteunen via doorverwijzing naar aangepaste diensten (waar mogelijk), een sterk netwerk rond de persoon uit te bouwen en in te zetten op psycho-educatie. We zijn ons er echter van bewust dat het streven naar totale autonomie voor deze situaties utopisch is.
- Traumatische ervaringen: we begeleiden mensen met erg zware levensverhalen. Sommigen zijn getraumatiseerd en hebben mentaal niet de ruimte om hun leven zelfstandig te organiseren. Er is tijd nodig om te herstellen en tot rust te komen vooraleer we kunnen toewerken naar meer autonomie.
- Gebrek aan zelfvertrouwen: de complexe levensverhalen en traumatische ervaringen van de mensen die we begeleiden, hebben een grote impact op hun zelfvertrouwen. Gedurende de hele begeleiding werken we actief aan de emancipatie van vrouwen. Hoeveel tijd iemand nodig heeft om zich sterk genoeg te voelen om keuzes te maken voor zichzelf en haar gezin, verschilt van persoon tot persoon.





- **Partnergeweld:** zoals vermeld in dit jaarverslag, werken we voortdurend aan het versterken van de veiligheid van slachtoffers van huiselijk geweld en bieden we intensieve emotionele ondersteuning. De gevolgen van dit geweld zijn op lange termijn voelbaar, zowel fysiek als psychisch, zelfs nadat ze uit elkaar zijn. Als er kinderen zijn, worden moeders regelmatig geconfronteerd met hun ex-partner, bijvoorbeeld bij het regelen van de voogdij of het nemen van beslissingen over de kinderen.
- **Geestelijke gezondheidsproblemen:** we begeleiden mensen met geestelijke gezondheidsproblemen (paranoia, manisch-depressief, schizofrenie, posttraumatische stressstoornis...) die invloed hebben op hun tijdsbeleving en gevoel van prioriteiten. We moeten ons werk dus aanpassen aan hun tempo en realiteit. Bepaalde te ondernemen stappen vergen hierdoor soms wat meer tijd waardoor de begeleiding vanzelfsprekend langer kan duren.
- **Gebrek aan aangepaste diensten en verzadiging van de sector:** we streven ernaar om een netwerk uit te bouwen dat zo goed mogelijk inspeelt op de specifieke noden van elke persoon die we begeleiden. Toch botsen we soms op situaties waarin meerdere problematieken samenkomen, wat het moeilijk maakt om aangepaste diensten te vinden, die bovendien vaak al overbelast zijn. De duur van onze begeleiding hangt dus sterk af van wat er op het terrein mogelijk is.
- **Transgenerationeel / systemisch aspect:** soms begeleiden we meerdere leden van eenzelfde familie uit verschillende generaties. We merken dan dat sommige problemen en gedragspatronen zich van generatie op generatie lijken te herhalen, wat onze begeleiding complexer maakt. Bovendien toont een studie van Statbel aan dat armoede van generatie op generatie wordt doorgegeven: *"van diegenen die op 14-jarige leeftijd in een huishouden met ernstige financiële moeilijkheden leefden, 30,4% in 2019 onder de monetaire armoedegrens leefde. Wanneer men daarentegen in een financieel gezond huishouden leefde, bedraagt de huidige armoedegrade slechts 7,7%"*¹⁰.
- **Gezinssamenstelling:** we begeleiden voornamelijk alleenstaande personen met kinderen. Grote eenoudergezinnen brengen vaak extra werk met zich mee, zeker wat betreft opvoedingsondersteuning. Voor elk kind bouwen we immers een netwerk uit dat inspeelt op zijn/haar specifieke noden. Daarnaast ondervinden deze gezinnen ook moeilijkheden om een betaalbare woning te vinden die aangepast is aan hun situatie.

- **Verslavingsproblematieken:** deze kunnen een impact hebben op alle levensdomeinen van de persoon en beperken soms onze begeleidingsmogelijkheden, zeker tijdens periodes van herval of intensief gebruik. Dit heeft vaak gevolgen voor de continuïteit en regelmaat van de begeleiding, maar ook voor andere gezinsleden.
- **Levensgebeurtenissen:** bepaalde gebeurtenissen, zoals een geboorte, een overlijden of een verhuis, kunnen bijzonder ingrijpend zijn en extra ondersteuning vragen. Het gebeurt dat de afsluiting van een begeleiding daardoor wordt uitgesteld.

De institutionele factoren die we naar voren brachten, vloeien voort uit een reflectie over de invloed van onze werking en praktijk op de duur van de begeleiding. De duur van onze begeleidingen in vraag stellen heeft immers enkel zin als we ook rekening houden met de relationele aspecten en de dynamieken die eigen zijn aan het sociaal werk.

Ons werkkader houdt in dat we zeer regelmatig aan huis komen, wat betekent dat we binnenstappen in de intimiteit van de personen die we begeleiden. Om een begeleiding aan te bieden die zo goed mogelijk aansluit bij hun noden en vragen, is het belangrijk dat er een stevige en veilige vertrouwensband ontstaat. Als maatschappelijk werkers nemen we een bijzondere plaats in in het leven van de begeleide personen. Heel wat vrouwen geven aan dat ze ons zien als hun enige vertrouwenspersoon, sommigen zelfs als deel van hun familie.

Deze relationele en emotionele dynamieken maken het moeilijker om de begeleiding te evalueren en dus ook de eventuele afsluiting ervan omdat ze zowel de beleving van de begeleide persoon als die van de hulpverlener beïnvloeden. Om onze objectiviteit te waarborgen, werd een jaarlijkse evaluatie van de begeleidingen ingevoerd waardoor we de begeleiding in haar geheel kunnen beoordelen. Deze evaluaties zijn waardevol en geven ons de kans om stil te staan bij de vooropgestelde doelen, het netwerk van de betrokken persoon, hun mate van autonomie en de band met onze dienst. Deze elementen helpen ons om in te schatten waar de begeleiding staat en of een afsluiting mogelijk is.

Na enkele jaren komt het voor dat we een nieuwe referentiepersoon toewijzen aan een begeleide persoon. Dit helpt om te vermijden dat de relatie langs beide kanten te persoonlijk wordt en maakt dat een eventuele afsluiting minder pijnlijk. Net zoals een evaluatie kan een wijziging van referentiepersoon ook zorgen voor een frisse blik op de situatie.

¹⁰ STATBEL, *Intergenerationele overdracht van armoede, of hoe levensomstandigheden in de kindertijd de toekomst beïnvloeden*, 2021. <https://statbel.fgov.be/nl/nieuws/intergenerationele-overdracht-van-armoede-hoe-levensomstandigheden-de-kindertijd-de-toekomst>. (Laatste raadpleging: 26/03/2025)



Toch blijft de afsluiting, ondanks de maatregelen die we hebben genomen en omdat het om menselijke relaties gaat, vaak een emotioneel geladen moment. Het is iets dat we op voorhand moeten voorbereiden, samen met de begeleide persoon. Soms wordt een afsluiting overwogen door de hulpverlener op basis van de autonomie en het netwerk van de persoon, maar dit komt niet altijd overeen met hoe de persoon het zelf emotioneel beleeft. Dan is er nog wat extra tijd nodig om zich veilig genoeg te voelen of om zich bewust te worden van de eigen zelfstandigheid.

We hebben een aantal factoren kunnen benoemen die volgens ons een invloed hebben op de duur van de begeleidingen. Deze factoren zijn echter dynamisch en vaak met elkaar verweven. Het is dan ook niet mogelijk om één enkele oorzaak of verklaring aan te wijzen voor het overschrijden van de grens van vijf jaar. We merken dat de oorzaken vaak multifactorieel zijn en een weerspiegeling vormen van de complexiteit van onze begeleidingen, van bredere maatschappelijke problematieken en van de specifieke uitdagingen binnen de dak- en thuislozen-sector. Voor sommige situaties blijkt die limiet van 5 jaar simpelweg te kort gezien de complexiteit van individuele, structurele en relationele factoren. We streven ernaar onze begeleidingen steeds consistenten te maken. Ons werk blijft voortdurend in beweging zodat we het zo goed mogelijk kunnen afstemmen op de behoeften en vragen van elke persoon die we begeleiden.





En nog meer...

Lidmaatschappen

- VZW Bico-federatie sinds 24/04/2018
- VZW Iris sinds 08/06/2018
- VZW Baïta sinds 01/03/2019
- VZW Pelicano sinds 01/12/2020
- VZW Arc-en-Ciel sinds 21/04/2023

Bestuur, medewerkers, opleiding en overleg

Bestuurorgaan

- Brigitte Houtman, bestuurster
- Els Bruyninckx, bestuurster
- Iram Chaudary, voorzitter
- Martine Van Heesvelde, bestuurster
- Tom Van Vlierberghe, bestuurder

Bijeengekomen op: 01/03/2024, 09/04/2024, 18/10/2024

Algemene vergadering

- Brigitte Houtman
- Els Bruyninckx
- Iram Chaudhary
- Martine Van Heesvelde
- Tom Van Vlierberghe

Bijeengekomen op: 09/04/2024

Medewerkers

- Sarah Vanempten, directrice sinds 01/11/2017
- Jolien Van Nieuwenhove, psychosociaal begeleider sinds 01/04/2019
- Kate Ronse, psychosociaal begeleider sinds 1/12/2020
- Laura Winderickx, psychosociaal begeleider sinds 08/04/2021
- Lore Walravens, psychosociaal begeleider sinds 01/07/2021
- Andrzej Matysiak, logistiek medewerker sinds 10/11/2021
- Nathalie Deroo, administratief medewerker sinds 11/01/2022
- Zoé Grosjean, psychosociaal begeleider sinds 08/02/2022
- Ino Lubwa, psychosociaal begeleider sinds 20/09/2022
- François Kabalisa, logistiek medewerker sinds 01/01/2023
- Lucie De Keersmaecker, psychosociaal begeleider sinds 10/01/2023
- Julie Boels, psychosociaal begeleider van 16/05/2023 tot 09/01/2024
- Arthur Cerise, psychosociaal begeleider van 08/08/2023 tot 01/10/2024
- Amaury Charlet, psychosociaal begeleider sinds 06/11/2023
- Zoé-Joséphine Béterams, psychosociaal begeleider sinds 11/12/2023
- Sarah Bonnot-Zuber, psychosociaal begeleider van 06/02/2024 tot 25/04/2024
- Clara Alberti, psychosociaal begeleider sinds 11/06/2024
- Maude Leysens, psychosociaal begeleider van 24/09/2024 tot 31/10/2024

Stagiaires

- Maude Leysens: Bacheloropleiding Psychologisch Assistent – Haute École Léonard de Vinci – Stage 3de jaar, van 02/10/2023 tot 27/03/2024
- Zoé Cambier: Master of Science in de Psychologie, afstudeerrichting klinische psychologie en psychopathologie – ULB – Stage 2de jaar, van 01/10/2024 tot 13/12/2024





Supervisie

- Centre Chapelle-aux-Champs – Philippe Kinoo: 27/02/2024, 02/04/2024, 30/04/2024, 25/06/2024, 10/09/2024, 8/10/2024, 28/11/2024

Intervisie

- SMES (Franstalige groep): 16/01/2024, 20/02/2024, 16/04/2024, 14/05/2024, 18/06/2024, 14/11/2024
- SMES (Nederlandstalige groep): 25/01/2024, 08/02/2024, 14/03/2024, 18/04/2024, 16/05/2024

Opleiding, deelname en bezoeken

- Opleiding:
 - Cursus Nederlands – CVO Lethas
 - Gedragswetenschappen – NHA Afstandonderwijs: 27/09/2023-28/10/2024
 - Introduction au droit de séjour des étrangers – ADDE: 24-31/01/2024
 - Formation aux questions de violences conjugales et intrafamiliales, module d'approfondissement: accompagnement des enfants victimes de violence – AMA: 07-09/02/2024; 12-13/03/2024; 06-07/11/2024
 - Formation aux questions de violences conjugales et intrafamiliales, module d'approfondissement: accompagnement des victimes de violence – AMA: 19-20/03/2024; 04-05/06/2024; 19-20/09/2024; 26-27/11/2024; 16/12/2024
 - Formation aux questions de violences conjugales et intrafamiliales, formation introductive: le processus de domination conjugale – AMA: 21-22/03/2024; 26-29/03/2024
 - Intervisie Toegang tot huisvesting – Bico-federatie: 16/04/2024
 - Omscholing Bedrijfseerstehulp – Croix-Rouge de Belgique: 14/05/2024
 - Connaître les obligations en tant qu'employeur – Boutique de Gestion: 09-12-19/09/2024
 - Huur- en herhuisvestingstoelage – GOB Brussel Huisvesting: 07/10/2024

- Vorming huiselijk en familiaal geweld, introductiemodule: het proces van partnerdominantie – AMA: 10-11/2024
- Formation de base du Secouriste en milieu professionnel – Croix-Rouge de Belgique : 14-15-16/10/2024
- Santé mentale des migrants et exilés – Plateforme Bruxelloise pour la Santé Mentale : 25/10/2024
- Bijscholing Bedrijfseerstehulp : Organisatie eerstehulpverlening – Rode Kruis : 08/11/2024
- Webinaire Collaborations harmonieuses : modes d'emploi – FeBI : 02/12/2024
- Accompagnement assuétude et prévention en promotion de la santé – Prospective jeunesse : 17/12/2024

• Deelname

- Verdediging BAP UCLL 't Kind aan huis: De begeleiding door VZW Aprèstoe vanuit de noden van kinderen, na verblijf in een onthaaltehuis: 26/01/2024
- Bicodag: 20/02/2024
- Bruggenbouwers: 18/04/2024
- 30 jaar Fami-Home: 24/05/2024
- Journée féministe Amazone: 20/09/2024
- 70 jaar Arc-en-Ciel, studiedag: 10/10/2024
- Week van de Brusselse thuislozenzorg:
 - Bezoeken aan: Chèvrefeuille, CPVCF, Domino, La Maison Rue Verte, New Samusocial, Pag-Asa: 18/11/2024-22/11/2024
 - Workshop Verknopen en verbinden – Kenniscentrum WWZ: 21/11/2024
 - Workshop Preventie van uithuiszetting – Kenniscentrum WWZ: 22/11/2024





- Bezoek bij Aprèstoe
 - Bezoek van studenten UCLL + bezoek tijdelijke bezetting Philanthropie: 02/10/2024
 - Bezoek van studenten UCLL + bezoek tijdelijke bezetting Philanthropie: 02/10/2024

Activiteiten

- Permanentie: 02/01/2024, 06/02/2024, 05/03/2024, 02/04/2024, 07/05/2024, 04/06/2024, 02/07/2024, 06/08/2024, 03/09/2024, 01/10/2024, 05/11/2024, 03/12/2024, 15 volwassenen
- Mama café: 26/01/2024, 3 volwassenen
- Praatgroep: 29/02/2024, 26/04/2024, 28/06/2024, 26/07/2024, 11 volwassenen en 4 kinderen
- Hobodag: 15/06/2024, 9 volwassenen en 12 kinderen
- 10 jaar van Aprèstoe: 05/09/2024, 34 volwassenen en 34 kinderen
- Uitstap Pairi Daiza: 21/09/2024, 57 volwassenen en 89 kinderen
- Eindejaarsfeest: 18/12/2024, 40 volwassenen en 56 kinderen
- Oudejaar Hobo: 31/12/2024, 9 volwassenen en 8 kinderen

Overleg

- Regio-overleg: 14/03/2024
- Bico-federatie-AMA – Plenaire Vergadering Masterplan: 11/01/2024
- Bico-federatie-AMA-Bruss'help – Vergadering Masterplan: 30/01/2024
- Bico-federatie – Algemene Vergadering: 09/02/2024, 19/04/2024
- Bico-federatie – Werkgroep Mutualisering: 19/03/2024
- Bico-federatie – Werkgroep Diensten begeleiding aan huis en Housing First – Directie: 17/01/2024, 16/05/2024, 23/09/2024, 06/12/2024
- Bico-federatie – Werkgroep Patronale aangelegenheden: 28/05/2024
- Bico-federatie – Uitwisseling van praktijkervaring – Directie: 04/06/2024

Ontmoetingen tijdelijke bezettingen

- Bewonersvergadering Philanthropie: 07/08/2024

Ontmoetingen

- Schaarbeekse Haard (FSH): 10/01/2024
- IRIS leden vergadering: 22/05/2024
- Yemaya: 04/06/2024
- Source: 08/08/2024
- SVK Jette: 11/10/2024
- Olista: 17/10/2024
- Dienst Jeugd & Gezin Zeden van Politiezone Brussel-West – Bico-federatie: 21/11/2024

Giften en sponsors

Individuele giften

L'Amère à Boire – Ixelles

Subsidiërende Instantie

- Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
- Fonds Sociale Maribel





Netwerk

Aprèstoe werkt samen met een breed netwerk van sociale diensten, zorginstellingen en andere organisaties om de begeleide personen efficiënt naar de meest geschikte hulp, aangepast aan hun noden en behoeften, te begeleiden.

Wij geloven dat een geïntegreerde aanpak en een hecht netwerk de sleutel zijn tot duurzame oplossingen. Het is ook belangrijk te benadrukken dat we niet alles zelf kunnen doen en dat het evenzeer onze missie is om een sterk netwerk rond de begeleide persoon te creëren omdat een goed ondersteunend netwerk essentieel is voor mensen om op eigen kracht verder te kunnen en echt zelfstandig te worden.

Administratie

ABVV, ACV, HVW, OCMW (19 gemeenten)

Buurt

Club de jeunesse, Maison de quartier Bouillon de Cultures, Wijkhuis Helmet, Wijkhuis Pavillon

Ex-partner

DAVO

Gezondheid

Centre médical Euromed Laken, Centre Médicis Sint-Pieters-Woluwe, Christelijke Mutualiteit, Kind & Gezin, ONE, Planning Familial du Midi, Solidaris Brabant, Wijkgezondheidscentrum Anderlecht, Wijkgezondheidscentrum Anneessens, Wijkgezondheidscentrum Evere, Wijkgezondheidscentrum Kanaalgezondheid, Wijkgezondheidscentrum Le 35, Wijkgezondheidscentrum Maritime, Wijkgezondheidscentrum Medikuregem, Wijkgezondheidscentrum des Riches-Claire, Wijkgezondheidscentrum Univers Santé, Wijkgezondheidscentrum du Vieux Molenbeek, Ziekenhuizen (19 gemeenten)

Huisvesting

BFUH, CIRE, CLTB, Convivence, Entr'aide Saint Henri, EOS Evere, Les Griottes, Lazare Belgique, Leger des Heils, De Nieuwe 150, OCMW (19 gemeenten), Openbare Vastgoedmaatschappijen (19 gemeenten), La Poudrière, Saamo, SIL – Huisvestingsdienst ('t Eilandje), Solidarité Grands Froids, Spullenhulp, SVK Baïta, SVK Comme chez Toi, SVK Vorst, SVK IRIS, SVK Jette, SVK Sint-Lambrechts-Woluwe, Woningfonds

Juridische ondersteuning

ADDE, Advocaten, Bureau voor Juridische Bijstand, Bureau voor Slachtofferhulp Jette, Bureau voor Slachtofferhulp Koekelberg, CAW Brussel, Expertise-centrum De Greef, Infor Jeunes, Objectief, Service Droits des Jeunes, Setis

Opleiding

Atelier Groot Eiland, Bravvo, Brusseeleer, Bruxelles formation, CAW Brussel Hobo, La Chôm'hier, Collectif Alpha, Cours Alpha, CVO Lethas, EPFC, Groep Intro, Maison de la famille de Saint-Josse-Ten-Noode, Mission Locale de Bruxelles, Perspectives, Via, Werkwinkel

Opvoedingsondersteuning

AMO Rythme, AMO Samarcande, L'Arbre de vie, Baboes, Bazar, Bru-Stars, CASG Wolu Service, Centre de Guidance-ULB, Centre d'Orientation et d'Observation / Maison pour Jeunes Filles Uccle, Chez Bingo, Child Focus, CKG Sloebernest, Comète, CPMS IPHS, Crèche Folieke, Crèche Molenketjes, Crèche Elmer zuid, Dienst geestelijke gezondheidszorg La Gerbe, Dienst geestelijke gezondheidszorg Champ de la Couronne, Espace parentalité Françoise Dolto, Le Fil, Jeep, Jeunesse à Bruxelles, Kinderopvang in Brussel, Minor Ndako, Nasci, O.K.Ou, ONE Laken, Resonans, Ricochet, SAS Parenthèse, SAS Seuil, SAsE Alternatives, Schoolantenne Sint-Lambrechts-Woluwe, Service de l'Aide à la Jeunesse, Service de la Protection de la Jeunesse, Sesame, SOS Jeunes, Souffle de Vie, SRG Clair Matin, SRG Home Juliette Herman, TrACTor, Wijkhuis Helmet, Zita



Psychologische ondersteuning

Begeleidingscentrum van Elsene, Bru-Stars, CAW Brussel, Centre Chapelle-aux-Champs, Centre de Guidance-ULB, CPVCF, CRA L'Etoile Polaire, CSP Le Lien, Dienst Geestelijke Gezondheidszorg Champ de la Couronne, Dienst Geestelijke Gezondheidszorg La Gerbe, Dienst Geestelijke Gezondheidszorg van Sint-Gillis, Entr'aide des Marolles, Erasmusziekenhuis, EVA-cellen, Free Clinic, Hermès +, Mado Noord, Minor-Ndako, Oasis Belgium, Parents en deuil, Planning Familial de la Senne, PSC Elsene, La Ramée, Rivage – Den Zaet, Sans Souci, Le SAS, Sesame, Solentra, SOS Enfants, SOS Viol, UMC Sint-Pieter Mobiel Team, UVC Brugmann Afdeling Psychiatrie, Wijkgezondheidscentrum du Béguinage, Wijkgezondheidscentrum Cureghem, Zorgcentrum na Seksueel Geweld Brussel

Schulden

De Haven, La Maison de la Famille, Médiation de dettes Bruxelles Laïque, OCMW Brussel, OCMW Jette, OCMW Koekelberg, Planning Familial Leman, Spullenhulp

Vakantie

Action Sport, Arc-en-Ciel, Buurtsport, Cemôme, Cifa, Don Bosco, Gym Equilibre, IBO De Puzzel, Mes-Tissages, Service Jeunesse de Bruxelles, Vakantiepleinen van Molenbeek, VGC Speelpleinen, Wijkhuis Helmet

Vrije tijd

Club de Foot F.C Kosova, Femma, Les Gazelles de Bruxelles, Maison des femmes LES Molenbeek, Racing Club de Schaerbeek

Werk

ABVV, Actiris, Atelier Groot Eiland, Bataclan, CAW Brussel Hobo, Médiateur Emploi Laeken, Mission Locale de Bruxelles, Mission Locale de Molenbeek, OCMW (19 gemeenten), Service Alpha-Emploi, Vokans



Bijlagen

Maandelijks overzicht van het aantal actieve dossiers bij Aprèstoe

Maand	Begeleidings-overeenkomsten	Gewogen dossiers
Januari	77	78,5
Februari	75	74,5
Maart	75	67,5
April	77	84,5
Mei	77	80,5
Juni	81	85,5
Juli	81	76,5
Augustus	85	90,5
September	84	85
Oktober	82	86
November	83	80,5
December	85	77,5
Jaargemiddelde	80	81

Kwaliteitsbeleid 2025-2029

Voorwoord

Juridische referenties

Het kwaliteitsbeleid maakt deel uit van het toepassingsbesluit van 9 mei 2019 betreffende de erkenning en de subsidiëeringswijze van de centra voor noodhulp en inschakeling, meer bepaald artikels 27 en 28, afdeling 7 – "Algemene veiligheidsnormen en architecturale normen en algemene normen inzake de kwaliteit van de diensten" (hierna "het Besluit" genoemd).

Identificatie van de dienst

VZW Aprèstoe is erkend als Dienst Thuisbegeleiding voor het behouden van de woning door het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschaps-commissie (hierna, "de Dienst" genoemd).

Erkenningsperiode: van 01/07/2024 tot 30/06/2029

Adres: Kogelstraat, 24/2 – 1000 Brussel

Contactpersoon voor het kwaliteitsbeleid: Sarah Vanempten

Missies

De opdrachten van de Dienst worden beschreven in de ordonnantie van 14 juni 2018 betreffende de noodhulp aan en de inschakeling van daklozen, alsook in het besluit van 9 mei 2019 en verder uitgediept in het jaarlijkse activiteitenverslag van de Dienst. Voor meer informatie verwijzen we graag naar deze bronnen.

Doel van het kwaliteitsbeleid

Om zijn opdrachten zo goed als mogelijk te vervullen, ontwikkelt de Dienst, overeenkomstig met artikel 27. §1 van het Besluit, een kwaliteitsbeleid dat erop gericht is de kwaliteit van de hulp- en dienstverlening en zijn werking op systematische wijze vast te leggen, te organiseren, te evalueren en te verbeteren.

In dit kader wil het in dit document beschreven kwaliteitsbeleid een instrument zijn voor opbouw en zelfevaluatie, alsook een instrument voor dialoog met zowel het personeel, de partners, de administratie als de personen in begeleiding.

In dit beleid worden de algemene verbintenissen van de Dienst op het vlak van kwaliteit, een vijfjarig kwaliteitsplan, jaarlijkse interne evaluaties en het verslag voor de vijfjaarlijkse evaluatie door de subsidiërende instantie beschreven.





Verbintenis tot dienstverlening

De Dienst verbindt er zich toe:

- De best mogelijke begeleiding te bieden aan begeleide personen met respect voor de waardigheid van de persoon haar privéleven, zonder onderscheid van politieke, culturele, raciale, filosofische of godsdienstige overwegingen of van seksuele geaardheid;
- Een begeleiding te garanderen met respect voor de deontologie van het sociaal werk en het daar bijhorende beroepsgeheim;
- Een begeleiding te garanderen die gericht is op de noden van de begeleide personen;
- De personen in begeleiding in te lichten over de werking van de instelling, over het verrichte werk, over hun rechten en plichten...;
- Hun recht om een klacht in te dienen te waarborgen, door middel van een vastgelegde procedure binnen de instelling;
- De deelname van de personen in begeleiding te bevorderen en vergemakkelijken in alle beslissingen en handelingen die een directe impact hebben op hun noden;
- De continuïteit te garanderen van de dienstverlening aan de personen in begeleiding die onder zijn hoede genomen worden en/of doorverwezen worden naar zijn partners;
- Een strikt en transparant beheer te voeren, zodat de toegewezen financiële middelen oordeelkundig en optimaal worden gebruikt in het kader van zijn missies;
- Op een constructieve manier samen te werken met de subsidiërende overheid en hun op een transparante en accurate wijze op de hoogte te houden van de activiteiten van de Dienst, overeenkomstig met de voorziene wettelijke modaliteiten.
- De permanente vorming van het tewerkgesteld personeel te bevorderen in functie van de kwaliteitsdoelstellingen die zijn vastgelegd in het kader van zijn verbintenissen – zie het hoofdstuk "Opleidingsbeleid" hieronder.



Vijfjaarlijks kwaliteitsprogramma

Om deze verbintenissen na te komen, wordt een kwaliteitsbeoordelingsproces ingevoerd via een vijfjarenprogramma, dat elk jaar opnieuw zal worden geëvalueerd.

Onze medewerkers en de personen in begeleiding zijn een beslissende factor in het welslagen van de uitvoering van dit kwaliteitsbeleid en de jaarlijkse evaluatie.

Kwaliteitsbeleid

Thema 1: Kwaliteit van de dienstverlening – verbetering van de individuele begeleidingen

VZW Aprèstoe is opgericht om vrouwen met of zonder kinderen, die na een periode van thuisloosheid opnieuw zelfstandig gaan wonen, te ondersteunen. Deze vrouwen worden vaak geconfronteerd met complexe uitdagingen op psychosociaal, relationeel, administratief, financieel en juridisch vlak. Door de individuele begeleiding te verbeteren, streeft Aprèstoe ernaar om deze vrouwen en hun kinderen op maat te ondersteunen, hun autonomie en veerkracht te verhogen en het behoud van hun woonst te garanderen. Dit sluit aan bij haar missie om een integrale gezinsbegeleiding te bieden en een vertrouwensrelatie op te bouwen door nabijheid en het bieden van een luisterend oor.

Ondersteuning bij ouderschap en partner of intra familiaal geweld versterken

- Acties:
 - Gebruiken van nieuwe hulpmiddelen (zoals overzichten, werkboeken, bibliotheek en digitale tools) tijdens de begeleiding.
 - Organiseren van driemaandelijks themavergaderingen rond opvoedingsondersteuning en familiaal geweld, gericht op bewustwording en empowerment van de personen in begeleiding.
 - Leren van vergelijkbare en complementaire diensten door werkbezoeken en uitwisseling.
- Resultaten:
 - Het ter beschikking stellen van een basis van hulpmiddelen waarop het team kan terugvallen.
 - Het uitwisselen van praktijkervaringen en het creëren van een gemeenschappelijke basis.
 - Verhoogde betrokkenheid van de personen in begeleiding en een aangepaste individuele hulpverlening die nog beter aansluit bij de noden van het publiek.

Ondersteuning bij ouderschap en partner of intra familiaal geweld versterken: operationele doelstellingen en indicatoren

2028		2029	
Operationele Doelstellingen	Indicatoren	Operationele Doelstellingen	Indicatoren
Evaluatie van de effectiviteit van de gebruikte hulpmiddelen.	Teamoverleg organiseren voor het bijstellen van materialen op basis van feedback van sociaal werkers en begeleide personen.	Toepassen van de geüpdatete hulpmiddelen.	Elk teamlid past de geüpdatete hulpmiddelen toe met minstens 2 personen in begeleiding.
Organiseren van kwartaalvergaderingen met sociaal werkers om casussen en methodieken te bespreken.	Minimaal 4 themavergaderingen met sociaal werkers organiseren.	Organiseren van kwartaalvergaderingen met sociaal werkers om casussen en methodieken te bespreken.	Minimaal 4 themavergaderingen met sociaal werkers organiseren.
Toepassen van de opgedane kennis.	Elk teamlid past de opgedane kennis in zijn/haar werk toe.	Evaluatie van de effectiviteit van de opgedane kennis.	Teamoverleg organiseren voor het bijstellen van de opgedane kennis op basis van feedback van sociaal werkers en personen in begeleiding.
Werkbezoeken uitvoeren bij complementaire diensten om kennis en methodieken te delen en terugkoppeling aan het team.	Minimaal 1 werkbezoek aan een andere dienst.	Werkbezoeken uitvoeren bij complementaire diensten om kennis en methodieken te delen en terugkoppeling aan het team.	Minimaal 1 werkbezoek aan een andere dienst.



Ondersteuning bij ouderschap en partner of intra familiaal geweld versterken: operationele doelstellingen en indicatoren

2025		2026		2027	
Operationele Doelstellingen	Indicatoren	Operationele Doelstellingen	Indicatoren	Operationele Doelstellingen	Indicatoren
Verzamelen van praktische hulpmiddelen zoals handleidingen, werkkaarten en visuele tools voor opvoedingsondersteuning en geweldherstel.	Opzetten van een interne bibliotheek met informatieve materialen (boekjes, brochures, video's...).	Selectie van verschillende hulpmiddelen rond opvoedingsondersteuning en geweldherstel.	Teamoverleg organiseren om te bepalen welke hulpmiddelen zullen geïmplementeerd worden.	Toepassen van de hulpmiddelen in de begeleidingen.	Elk teamlid past de geselecteerde hulpmiddelen toe met minstens 2 personen in begeleiding.
Organiseren van kwartaalvergaderingen met sociaal werkers om casussen en methodieken te bespreken.	Minimaal 4 themavergaderingen met sociaal werkers organiseren.	Organiseren van kwartaalvergaderingen met sociaal werkers om casussen en methodieken te bespreken.	Minimaal 4 themavergaderingen met sociaal werkers organiseren.	Organiseren van kwartaalvergaderingen met sociaal werkers om casussen en methodieken te bespreken.	Minimaal 4 themavergaderingen met sociaal werkers organiseren.
Werkbezoeken uitvoeren bij vergelijkbare diensten om kennis en methodieken te delen en terugkoppeling aan het team.	Minimaal 2 werkbezoeken aan andere diensten.	Werkbezoeken uitvoeren bij vergelijkbare diensten om kennis en methodieken te delen en terugkoppeling aan het team.	Minimaal 2 werkbezoeken aan andere diensten.	Teamoverleg organiseren om de opgedane kennis te implementeren in onze eigen werking.	Elk teamlid past de opgedane kennis in zijn/haar werk toe.
				Werkbezoeken uitvoeren bij complementaire diensten om kennis en methodieken te delen en terugkoppeling aan het team.	Minimaal 1 werkbezoek aan een andere dienst.

Structuur en professionalisering van het personeel en de organisatie: operationele doelstellingen en indicatoren

2025		2026		2027	
Operationele Doelstellingen	Indicatoren	Operationele Doelstellingen	Indicatoren	Operationele Doelstellingen	Indicatoren
Samenwerken met een externe coach om teamcommunicatie en samenwerking te verbeteren.	Minimaal 3 coachingssessies organiseren.	Voortzetten van coaching, met focus op conflictoplossing en effectieve communicatievaardigheden.	Minimaal 3 coachingssessies organiseren.	Het toepassen van verbeteringen van de coachingssessies.	Elke collega past de aangeleerde communicatievaardigheden toe.
		Evalueren van de impact van coaching en doorvoeren van verbeteringen op basis van feedback.	Evaluatie van de coaching tijdens de eerste coachingssessie van het jaar.		
Starten met het opstellen van functieprofiel 'Psychosociaal werker' samen met het team.	Functieprofiel in conceptfase opstellen in een werkgroep.	Finaliseren van de functieprofiel 'Psychosociaal werker' op basis van feedback van het team.	Teamoverleg organiseren om de functieprofiel te finaliseren.	Finaliseren van de functieprofielen 'Administratieve medewerker' en 'Directie'.	Functieprofielen voltooien en delen met het team.
		Starten met het opstellen van functieprofielen 'Administratieve medewerker' en 'Directie'.	Functieprofielen in conceptfase opstellen tussen directie en administratieve medewerker.	Starten met het opstellen van functieprofielen 'Logistiek medewerker'.	Functieprofielen in conceptfase opgesteld tussen directie en administratieve medewerker.

Thema 2: Personeel

Het team van vzw Aprèstoe vormt de kern van de organisatie. De kwaliteit van de dienstverlening aan de begeleide personen hangt nauw samen met de samenwerking en communicatie binnen het team. Daarom wil Aprèstoe investeren in het versterken van de interne teamdynamiek en het creëren van duidelijkheid over verantwoordelijkheden en taken.

Vanaf 2025 zet de organisatie in op externe coaching om teamcommunicatie te verbeteren en eventuele conflicten op een constructieve manier te voorkomen. Deze coaching helpt teamleden om beter samen te werken en geeft de directie waardevolle inzichten om de dagelijkse samenwerking te optimaliseren.

Daarnaast worden functieprofielen in fasen ontwikkeld, waarbij het team actief betrokken wordt in het proces. Dit zorgt ervoor dat de profielen aansluiten bij de realiteit van het werk en praktische ondersteuning bieden in de uitvoering van taken. Door teamleden bij dit proces te betrekken, wordt niet alleen draagvlak gecreëerd, maar ook een sterker gevoel van betrokkenheid en eigenaarschap.

Het uiteindelijke doel is om een samenhangend, goed gestructureerd team te bouwen dat effectief communiceert, helder georganiseerde taken heeft en continu kan blijven groeien.

Structuur en professionalisering van het personeel en de organisatie

- Acties:
 - Coaching richt zich op communicatie, samenwerking en conflict-oplossing, met concrete sessies verdeeld over meerdere jaren.
 - Functieprofielen worden in samenwerking met het team ontwikkeld.
 - Feedback van het team wordt actief gebruikt om coaching en structuren te verbeteren.
- Resultaten:
 - Teamleden werken effectiever samen.
 - Functieprofielen bieden houvast voor het team en versterken de efficiëntie.
 - Coaching zorgt voor blijvende verbeteringen in de samenwerking.





Thema 3: Partnerschap

Stabiele huisvesting is een fundamentele pijler voor het welzijn van de vrouwen en kinderen die Aprèstoe ondersteunt. Door nauwe samenwerkingen op te bouwen met de huisvestingssector, zoals sociaal verhuurkantoren, kan Aprèstoe de toegang tot duurzame en geschikte woningen voor de begeleide personen verbeteren. Dit is essentieel om de stabiliteit en zelfstandigheid van de gezinnen te bevorderen en sluit aan bij de doelstelling om het behoud van de woonst te garanderen.

Samenwerking met de huisvestingssector ontwikkelen

- Acties:
 - Identificeren en opbouwen van samenwerking met relevante sociaal verhuurkantoren (SVK's).
 - Onderhandelen en afsluiten van minimaal één samenwerkings-overeenkomst met een SVK om de toegang tot betaalbare woningen te verbeteren.
 - Doorverwijzen van de personen in begeleiding naar SVK's, met focus op passende ondersteuning en duurzame huisvestingsoplossingen.
 - Evaluaties en feedback zorgen voor voortdurende optimalisatie van samenwerkingen.
- Resultaten:
 - Minimaal één langdurige samenwerkingsovereenkomst met een sociaal verhuurkantoor.
 - De begeleide personen worden succesvol doorverwezen naar SVK's, wat hun stabiliteit en zelfstandigheid vergroot.
 - De bestaande partnerschappen geregeld evalueren leidt tot betere samenwerking voor de toekomst.

Structuur en professionalisering van het personeel en de organisatie: operationele doelstellingen en indicatoren

2028		2029	
Operationele Doelstellingen	Indicatoren	Operationele Doelstellingen	Indicatoren
Verbetering van de teamcommunicatie en samenwerking.	Minimaal 1 aanvullende coachingssessie organiseren.	Evalueren van de impact van coaching op de kwaliteit van de samenwerking.	Feedback van het team over de verbetering van de communicatie en samenwerking.
Finaliseren van de functieprofielen 'Logistiek medewerker'.	Functieprofielen voltooiën en delen met het team.	Evalueren van de impact van de functieprofielen op de kwaliteit van de samenwerking.	Feedback van het team over duidelijkheid en efficiëntie van functieprofielen.



Samenwerking met de huisvestingssector ontwikkelen: operationele doelstellingen en indicatoren

2028		2029	
Operationele Doelstellingen	Indicatoren	Operationele Doelstellingen	Indicatoren
Onderhandelen over voorwaarden en afspraken voor samenwerking.	Minimaal 1 samenwerkingsvoorstel in ontwikkeling.	Afronden en ondertekenen van een samenwerkings-overeenkomst met een SVK	Minimaal 1 samenwerkings-overeenkomst ondertekenen.
Samen evalueren hoe de samenwerking kan worden geoptimaliseerd.	Evaluatiegesprek met de SVK over de eerste ervaringen.		
Verdere goede samenwerking met de reeds bestaande partnerschappen met SVKs.	Minimaal 2 personen succesvol doorverwezen naar een SVK	Verdere goede samenwerking met de reeds bestaande partnerschappen met SVKs.	Minimaal 2 personen succesvol doorverwezen naar een SVK
	Regelmatig overleg en gezamenlijke evaluatiesessies organiseren.		



Samenwerking met de huisvestingssector ontwikkelen: operationele doelstellingen en indicatoren

2025		2026		2027	
Operationele Doelstellingen	Indicatoren	Operationele Doelstellingen	Indicatoren	Operationele Doelstellingen	Indicatoren
Inventariseren van sociaal verhuurkantoren (SVKs) waarmee kan worden samengewerkt.	Overzicht van minimaal 2 relevante SVKs opstellen.			Afronden en ondertekenen van een samenwerkings-overeenkomst met een SVK.	Minimaal 1 samenwerkings-overeenkomst ondertekenen.
Initiëren van eerste contacten met relevante SVKs.	Eerste kennismakings-gesprekken voeren met minimaal 1 SVK	Onderhandelen over voorwaarden en afspraken voor samenwerking.	Minimaal 1 samenwerkingsvoorstel in ontwikkeling.	Initiëren van eerste contacten met relevante SVKs.	Eerste kennismakings-gesprekken voeren met minimaal 1 SVK.
Verdere goede samenwerking met de reeds bestaande partnerschappen met SVKs.	Minimaal 2 personen succesvol doorverwezen naar een SVK.	Verdere goede samenwerking met de reeds bestaande partnerschappen met SVKs.	Minimaal 2 personen succesvol doorverwezen naar een SVK	Verdere goede samenwerking met de reeds bestaande partnerschappen met SVKs.	Minimaal 2 personen succesvol doorverwezen naar een SVK.
			Regelmatig overleg en gezamenlijke evaluatiesessies organiseren.		



Opleidingsbeleid

Aprèstoe verbindt zich ertoe de geldende voorschriften inzake de bijscholing van werknemers na te leven in verband met het in dit document ontwikkelde vijfjaren-kwaliteitsprogramma.

In dit kader is in het jaarverslag van de Dienst een lijst opgenomen van de opleidingen die door het personeel zijn gevolgd en een jaarlijks opleidingsbeleid wordt opgemaakt in samenspraak met de directie en het personeel.

Evaluatie van het kwaliteitsbeleid

Het vijfjarenprogramma wordt jaarlijks door de Dienst en om de vijf jaar door de administratie van de GGC geëvalueerd. Het bevat thema's/doelstellingen, de motivering voor de keuze van deze thema's en het uitvoeringsplan.

Gedurende het jaar zal er, onder supervisie van de directie een werkgroep "kwaliteit" samenkomen. Deze vergaderingen kunnen twee doelen hebben:

Concreet vooruitgang boeken op specifieke punten: bijvoorbeeld een inventaris opmaken van de bestaande tools, of een specifiek onderwerp voorbereiden voor een teamvergadering.

Zorgen voor een globaal overzicht van het kwaliteitsprogramma: opvolgen van de voortgang van taken, en het evalueren en aanpassen van doelstellingen en indicatoren wanneer nodig.

Wanneer er keuzes moeten worden gemaakt, zullen deze collectief besproken worden tijdens een teamvergadering en vervolgens gevalideerd worden door de directie.

Jaarlijkse evaluatie van het kwaliteitsbeleid

Elk jaar zal het kwaliteitsbeleid geëvalueerd worden volgens de volgende methode:

- Tijdens een vergadering van de werkgroep wordt een analyse gemaakt van de acties die in het afgelopen jaar zijn uitgevoerd en van de behaalde indicatoren.
- Deze resultaten worden besproken tijdens een teamvergadering en gezamenlijk verbeterd.
- Op basis van deze resultaten past de directie de doelstellingen en indicatoren van het kwaliteitsprogramma aan voor de volgende jaren (tot maximaal het einde van de vijfjarenperiode).
- Dit proces zal worden beschreven en toegelicht in het jaarlijkse activiteitenverslag.



Eindevaluatie van de vijfjarenperiode

Aan het einde van de vijfjarenperiode zal dezelfde methodologie worden gebruikt om een globale evaluatie van het programma over vijf jaar uit te voeren. Tijdens deze evaluatie wordt specifiek gekeken naar:

De impact op het werk van het personeel: Hoe heeft het vijfjarenprogramma het werk van de medewerkers beïnvloed en bijgevolg ook de kwaliteit van de aangeboden begeleiding?

De directie zal er eveneens op toekijken dat de implementatie van het kwaliteitsbeleid geen extra buitensporige werkdruk met zich mee brengt.

Algemene conclusie en totaaloverzicht van de impact

Conclusie

Het vijfjarenplan van vzw Aprèstoe biedt een gestructureerde aanpak om de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren op drie strategische thema's: individuele begeleiding, professionalisering van het personeel, en samenwerking met de huisvestingssector. Elk thema draagt bij aan het versterken van de missie van Aprèstoe: vrouwen en kinderen ondersteunen bij het opbouwen van een stabiele en zelfstandige toekomst.

- **Individuele begeleiding verbeteren:** Het plan voorziet in het ontwikkelen van praktische hulpmiddelen en gezinsgerichte interventies, met specifieke aandacht voor opvoedingsondersteuning en het herstellen van intra familiaal geweld. Hierdoor wordt de begeleiding van de begeleide personen verder gepersonaliseerd en afgestemd op hun unieke behoeften.
- **Structuur en professionalisering van het personeel:** Door het versterken van teamcommunicatie met externe coaching en het samen ontwikkelen van functieprofielen, wordt een duidelijk kader geboden voor de verantwoordelijkheden binnen het team. Deze focus op samenwerking en conflictbeheersing zorgt voor een sterk en veerkrachtig team dat effectief kan inspelen op de uitdagingen in de begeleiding..
- **Samenwerking met de huisvestingssector:** Het plan zet in op het opbouwen en versterken van langdurige samenwerkingen met sociaal verhuurkantoren. Door personen in begeleiding succesvol door te verwijzen naar SVK's wordt hun toegang tot stabiele en betaalbare huisvesting verbeterd. Evaluatie en kennisdeling binnen de sector versterken de impact van deze samenwerkingen..

Impact

Het plan legt de basis voor:

- Betere ondersteuning van de begeleide personen: Door meer op maat gemaakte begeleiding en verbeterde toegang tot huisvesting.
- Versterkte interne organisatie: Door betere samenwerking en communicatie binnen het team.
- Duurzame partnerschappen: Met sociaal verhuurkantoren en andere relevante actoren in de sector.

Met deze aanpak richt vzw Aprèstoe zich op het realiseren van een langdurige en meetbare impact, zowel voor de personen in begeleiding als voor de bredere sector waarin de organisatie opereert. Dit plan biedt een solide basis voor groei en verdere professionalisering in de komende vijf jaar.





VZW Aprèstoe ASBL

Kogelstraat, 24/2

1000 Brussel

02 345 09 35

info@aprestoe.be

www.aprestoe.be

BE26 3630 8081 9329

Ondernemingsnummer: 0562 717 289

Nummer erkenning GGC: CSAD/GAD/012

RPR Brussel

Verantwoordelijke uitgever:

Sarah Vanempten

Lay-out:

Nathalie Deroo

Met de steun van



GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE